

Έκθεση σχετικά με καλές πρακτικές και μελέτες περίπτωσης για τον διατροφικό αλφαριθμητισμό και τα βιώσιμα διατροφικά

Συγγραφική ομάδα: Tallinn University of Technology, Stimmuli for Social Change, Associazione di Promozione Sociale KORA, Politechnika Białostocka, Einurð, Platon M.E.P.E., Narva Gümnaasium

Υπεύθυνη ομάδα συγγραφής: Tallinn University of Technology, Estonia

Contents

1. Εισαγωγή.....	3
Μεθοδολογία.....	4
Συλλογή καλών πρακτικών.....	4
Συλλογή μελετών περίπτωσης	5
2. Αποτελέσματα.....	7
Μελέτη Περίπτωσης 1.....	7
Case Study 2.....	10
Μελέτη Περίπτωσης 3.....	12
Μελέτη περίπτωσης 4.....	14
Μελέτη Περίπτωσης 5.....	17
Μελέτη Περίπτωσης 6.....	19
Μελέτη Περίπτωσης 7.....	22
Μελέτη περίπτωσης 8.....	26
4. Συμπεράσματα.....	28
Παράρτημα 1: Λίστα συλλεγμένων καλών πρακτικών.....	29

1. Εισαγωγή

Η κλιματική αλλαγή έχει αναδειχθεί ως μια από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις της εποχής μας, η οποία προκαλείται σε μεγάλο βαθμό από τη συσσώρευση αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα. Τα συστήματα τροφίμων συμβάλλουν σημαντικά στο πρόβλημα αυτό, καθώς και το ένα τρίτο των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προέρχεται από τον τομέα των τροφίμων. Η βιώσιμη διαχείριση των τροφίμων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και των συναφών επιπτώσεων σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους, ξεκινώντας από τη χρήση των φυσικών πόρων, την παραγωγή, τις πωλήσεις, την κατανάλωση και καταλήγοντας στις αποφάσεις για την ανάκτηση ή την τελική διάθεση, αποτελεί ένα από τα κλειδιά για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των παγκόσμιων συστημάτων τροφίμων και της γεωργίας.

Ως εκ τούτου, το έργο EduNUT στοχεύει στην αντιμετώπιση των αναγκών τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών/-ριών, εστιάζοντας στην ανάπτυξη των ελλিপών γνώσεων σχετικά με το πολύπλοκο θέμα των βιώσιμων διατροφικών συστημάτων μέσω της δημιουργίας καινοτόμων εκπαιδευτικών υλικών και μεθοδολογιών.

Για το σκοπό αυτό, οι στόχοι του έργου EduNUT είναι οι ακόλουθοι:

1. Να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευτικούς με την ικανότητα να διδάσκουν με επάρκεια την εκπαίδευση σε θέματα διατροφικού γραμματισμού. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το έργο αναπτύσσει μια βάση δεδομένων καλών πρακτικών, μια συλλογή μελετών περίπτωσης και, τέλος, μια ολοκληρωμένη μελέτη για την ενσωμάτωση των προσεγγίσεων του Διατροφικού και Μελλοντικού Γραμματισμού στην σχολική εκπαίδευση (Πακέτο Εργασίας 2).
2. Να επεκτείνει τα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά εργαλεία για τον μελλοντικό γραμματισμό και τον σύγχρονο διατροφικό γραμματισμό που χρησιμοποιούνται λιγότερο ή καθόλου, στο επίπεδο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το έργο αναπτύσσει ένα πρόγραμμα ανάπτυξης ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, το οποίο θα βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τις προτεινόμενες μεθοδολογίες (Πακέτο Εργασίας 3).
3. Να βοηθήσει τους/τις μαθητές/-ριες να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους ως προς τον μελλοντικό γραμματισμό και τη συστημική σκέψη και να ενισχύσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις τους, ώστε να αλλάξουν σταδιακά τις προσωπικές τους καταναλωτικές συνήθειες και αν εμπνεύσουν και άλλους ανθρώπους να το πράξουν. Αυτό θα επιτευχθεί μέσω του καινοτόμου προγράμματος σπουδών EduNUT και το σχεδιασμού του εκπαιδευτικού επιτραπέζιου παιχνιδιού, το οποίο θα οδηγήσει τους μαθητές/-ριες να γίνουν ικανοί/-ές ώστε να συμβάλλουν δραστικά στις τροποποιήσεις των Αειφόρων Συστημάτων Τροφίμων στο μέλλον (Πακέτο Εργασίας 4).

Η παρούσα έκθεση αποτελεί το αποτέλεσμα του Πακέτου Εργασίας 2 και βασίζεται στα συγκεντρωμένα δεδομένα από τις καλές πρακτικές και τις μελέτες περίπτωσης, με στόχο να παρουσιάσει τα τελικά συμπεράσματα στους/στις εκπαιδευτικούς και τους ενδιαφερόμενους φορείς των υφιστάμενων και αναπτυσσόμενων εκπαιδευτικών έργων και δραστηριοτήτων, τα οποία προωθούν την καινοτόμο σκέψη προς τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Έτσι, η μελέτη προσδιορίζει το επίπεδο ευαισθητοποίησης των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και μαθητών, προκειμένου να αναδείξει τα πλεονεκτήματα, τα

μειονεκτήματα, τις ευκαιρίες και τις απειλές των βέλτιστων υφιστάμενων πρακτικών σχετικά με τον διατροφικό αλφαριθμητισμό και τα βιώσιμα διατροφικά συστήματα.

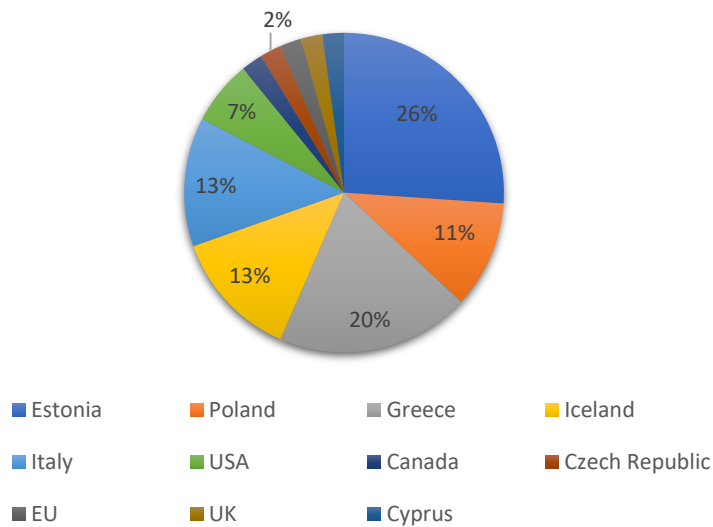
Μεθοδολογία

Συλλογή καλών πρακτικών

Η συλλογή καλών πρακτικών σχετικά με τη διατροφική παιδεία και τα βιώσιμα διατροφικά συστήματα πραγματοποιήθηκε από εταίρους του έργου από πέντε ευρωπαϊκές χώρες: Ελλάδα, Εσθονία, Ισλανδία, Ιταλία και Πολωνία. Οι επιλεγμένες καλές πρακτικές έπρεπε να είναι εφαρμόσιμες σε όλη την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και μη τυπική εκπαίδευση. Επιπλέον, οι επιλεγμένες καλές πρακτικές έπρεπε να επιδεικνύουν υψηλό εκπαιδευτικό δυναμικό και να αναπαράγονται εύκολα από εκπαιδευτικούς σε διάφορες χώρες (Παράρτημα 2). Για να βελτιωθεί η διαδικασία επιλογής, εξετάστηκαν τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια:

- Καινοτόμα (ψηφιακά) παραδείγματα εκπαιδευτικών λύσεων για τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης στη βιωσιμότητα των τροφίμων εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα.
- Παραδείγματα προσέγγισης της μάθησης μέσω της πράξης για τη βελτίωση της κριτικής σκέψης, της αναλυτικής σκέψης και της δημιουργικότητας εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα.
- Τα παραδείγματα διεπιστημονικής προσέγγισης εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα.
- Τα παραδείγματα συνεργασίας με τοπικές κοινότητες εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα.

Συνολικά συγκεντρώθηκαν 46 καλές πρακτικές από ευρωπαϊκές χώρες και όχι μόνο (παράρτημα 1). Οι περισσότερες πρακτικές εντοπίστηκαν στην Εσθονία (12), ακολουθώντας η Ελλάδα (9), η Ισλανδία (6), η Ιταλία (6) και σε άλλες χώρες (Πίνακας 1). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά εκπαιδευτικά έργα που περιγράφονται στις καλές πρακτικές που συλλέχθηκαν μπορεί να περιλαμβάνουν διάφορους διεθνείς εταίρους σε διάφορες χώρες της ΕΕ, οι οποίοι δεν αντιπροσωπεύονται ρητά στο Σχήμα 1.

Σχήμα 1: Ποσοστό των καλών πρακτικών που συλλέχθηκαν από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και πέραν αυτών.

Συλλογή μελετών περίπτωσης

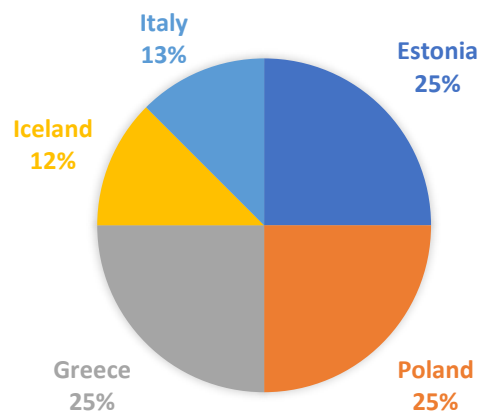
Οι περιπτώσιολογικές μελέτες προέκυψαν από τον κατάλογο καλών πρακτικών που είχε προηγουμένως καταρτιστεί και είχε συγκεντρωθεί στο πλαίσιο της προηγούμενης δραστηριότητας του Πακέτου Εργασίας 2.

Οι επιλεγμένες μελέτες περίπτωσης έπρεπε να παρουσιάζουν τις υψηλότερες δυνατότητες, την καινοτομία και την έμπνευση, χρησιμεύοντας ως βάση για τη ανάπτυξη διδακτικού υλικού για τους/τις εκπαιδευτικούς των σχολείων στο πλαίσιο των Πακέτων Εργασίας 3 και 4. Για τη συλλογή πληροφοριών και βαθιάς γνώσης σχετικά με τις διεξαχθείσες μελέτες περίπτωσης, δημιουργήθηκαν πρότυπα για συνεντεύξεις (Παράρτημα 3). Οι συνεντεύξεις σχεδιάστηκαν σε δύο μορφές: για τους/τις παρόχους πληροφοριών (εκπαιδευτικούς) και τους αποδέκτες πληροφοριών (μαθητές/-ριες).

Τα κριτήρια για την διεξαγωγή των ημιδομημένων συνεντεύξεων περιλάμβαναν:

- Συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων, όπως εκπαιδευτικοί σε σχολεία, οικολογικά χωρία και οργανώσεις που ασχολούνται με την μη τυπική εκπαίδευση με επίκεντρο τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων (πάροχοι πληροφοριών) και μαθητές/-ριες (αποδέκτες πληροφοριών)
- Εκπροσώπηση ποικίλων ηλικιών, φύλων και θέσεων μεταξύ των ερωτώμενων, ευθυγραμμισμένη με τον στόχο της συμπερίληψης.

Διεξήχθησαν συνολικά 8 μελέτες περίπτωσης σε 5 χώρες εταίρων του έργου. Η Εσθονία, η Πολωνία και η Ελλάδα διεξήγαγαν από 2 μελέτες περίπτωσης, ενώ η Ιταλία και η Ισλανδία διεξήγαγαν από μια μελέτη περίπτωσης (Σχήμα 2).

Σχήμα 2: Ποσοστό των μελετών περίπτωσης που διεξήχθησαν από τις χώρες των πέντε εταίρων του έργου.

Για την εκπόνηση των μελετών περίπτωσης πραγματοποιήθηκαν 29 συνεντεύξεις με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς, οι οποίες κατανέμονται ως εξής: 16 με αποδέκτες πληροφοριών (μαθητές/-ριες) και 13 παρόχους πληροφοριών (καθηγητές/-ριες, διαχειριστές/-ριες προγραμμάτων).

Οι συνεντεύξεις που διεξήχθησαν έδωσαν πληροφορίες για τις επιλεγμένες καλές πρακτικές και βοήθησαν στη δημιουργία μιας ανάλυσης δυνατών σημείων, αδυναμιών, ευκαιριών και απειλών (SWOT

analysis) για κάθε μια από αυτές. Η ανάλυση SWOT για τις συλλεγμένες μελέτες περίπτωσης σχετικά με τα βιώσιμα διατροφικά συστήματα αποσκοπεί στην παροχή μιας ολοκληρωμένης κατανόησης της τρέχουσας κατάστασης κάθε πρακτικής. Η ανάλυση αυτή βοηθά στην λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, στην ανάπτυξη στρατηγικών για την αξιοποίηση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών, στην αντιμετώπιση των αδυναμιών και στον μετριασμό των πιθανών απειλών για την προώθηση της συνολικής βιωσιμότητας και της επιτυχίας της εφαρμοζόμενης πρακτικής σε περίπτωση αναπαραγωγής της. Επιπλέον, επιλέχθηκαν ορισμένες προσωπικές εκφράσεις σχετικά με τις διεξαχθείσες μελέτες περίπτωσης για να παρέχουν έμπνευση στους/στις εκπαιδευτικούς και να ενισχύσουν περαιτέρω την εφαρμογή των περιγραφόμενων μελετών περίπτωσης σε άλλες περιοχές και χώρες.

2. Αποτελέσματα

Μελέτη Περίπτωσης 1

Τίτλος	Εκπαίδευση της γενιάς «Ζ» των Ευρωπαίων πολιτών σε μηδενικά απόβλητα τροφίμων
Χώρα διεξαγωγής	Εσθονία, Κροατία, Σερβία, Ιταλία, Ρουμανία
Τύπος πρακτικής	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για νέους
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Πανεπιστημιακή και δευτεροβάθμια
Ηλικία συμμετεχόντων/-ουσών	18-24
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Διαδικτυακή και δια ζώσης
Σύνδεσμος	https://zeewaste4.eu/
<p>Στόχος του έργου αυτού είναι να υποκινήσει και αν διατηρήσει την αλλαγή συμπεριφοράς που αποσκοπεί στην πρόληψη και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων τόσο σε προσωπικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο μεταξύ των νέων. Τα άτομα αυτά, που σύντομα θα αναλάβουν ρόλους ως πολύτιμα μέλη της κοινωνίας, έχουν ευθύνες ως μέλη της οικογένειας και ιδιοκτήτες νοικοκυριών.</p> <p>Η μέθοδος αυτοαξιολόγησης περιλαμβάνει της παρακολούθηση της συχνότητας των αποβλήτων τροφίμων και την αναφορά της ποσότητας των αποβλήτων κάθε φορά που απορρίπτονται τρόφιμα. Οι μαθητές/-ριες υποχρεούνται να τηρούν ημερολόγιο αποβλήτων τροφίμων διάρκειας 7 ημερών, καταγράφοντας τα απόβλητα από κάθε γεύμα. Η διεξαγωγή της έρευνας κατά τη διάρκεια μιας τυπικής εβδομάδας (7 ημέρες) παρέχει την καλύτερη μέτρηση της σπατάλης τροφίμων στο σπίτι. Ιδανικά, η έρευνα πρέπει να ολοκληρώνεται σε μια εβδομάδα, αλλά αν υπάρχουν διαλείμματα λόγω ειδικών περιστάσεων (γενέθλια, άλλες γιορτές), η μέτρηση μπορεί να συνεχιστεί την επόμενη ημέρα.</p> <p>Μετά τη συμπλήρωση του ημερολογίου για 7 συνεχόμενες ημέρες, οι μαθητές/-ριες θα πρέπει να το στείλουν, μαζί με φωτογραφίες των γευμάτων (πριν και μετά), στην ηλεκτρονική διεύθυνση του συντονιστή της χώρας για περαιτέρω ανάλυση.</p>	

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 1:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Πραγματική μείωση της σπατάλης τροφίμων, καθώς οι μαθητές/-ριες ευαισθητοποιούνται περισσότερο για το πρόβλημα της σπατάλης τροφίμων στο τέλος της πρακτικής.
2. Χρήση του πρόσφατα αναπτυγμένου λογισμικού για την αξιολόγηση της ποσότητας των απορριμμάτων τροφίμων στα πιάτα των μαθητών/-ριών.

3. Εφαρμογή μιας προσέγγισης μάθησης μέσω της πράξης για την ενίσχυση της κριτικής και αναλυτικής σκέψης των μαθητών.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Ήταν δύσκολο να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των μαθητών/-ριών στην πρόκληση λόγω της σχετικά μεγάλης διάρκειας της (1 εβδομάδα) και της σημαντικής προσπάθειας που απαιτούνταν (λήψη τουλάχιστον 6 φωτογραφιών κάθε μέρα).
2. Ο εθελοντικός χαρακτήρας της συμμετοχής ενδεχομένως εισήγαγε μεροληψία, καθώς οι μαθητές/-ριες που είχαν ήδη περιβαλλοντική συνείδηση ήταν πιθανότερο να συμμετάσχουν στην πρόκληση σε σύγκριση με εκείνους που ανησυχούσαν λιγότερο για τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις.
3. Τα αποτελέσματα της έρευνας ενδέχεται να μην είναι ουδέτερα λόγω του ότι ορισμένοι/-ες συμμετέχοντες/-ουσες άλλαξαν σκόπιμα τις συνήθειες παραγωγής αποβλήτων τροφίμων ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους στην έρευνα.
4. Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτέλεσε σημαντικό ζήτημα, καθώς οι συμμετέχοντες συχνά ξεχνούσαν να βγάλουν φωτογραφίες, παρά τις συνεχείς υπενθυμίσεις.
5. Η ανάλυση δεν ασχολήθηκε εκτενώς με τις πιθανές επιπτώσεις των διαφορετικών τύπων αποβλήτων τροφίμων (π.χ. λαχανικά ή κρέας) στα αποτελέσματα.

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Η δραστηριότητα αυτή αύξησε την ευαισθητοποίηση και προώθησε αλλαγές συμπεριφοράς για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, ενθαρρύνοντας τους/τις μαθητές/-ριες να λαμβάνουν πιο βιώσιμες αποφάσεις στην καθημερινή ζωή.
2. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί εύκολα να επαναληφθεί σε άλλες περιοχές/χώρες και να προσαρμοστεί για διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη.
3. Η δραστηριότητα θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω, για παράδειγμα, μια «πρόκληση βιώσιμης διατροφής» θα μπορούσε να εκπαιδεύσει τα νεαρά άτομα σχετικά με τις φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές τροφίμων, συμβάλλοντας στη γνώση τους για τη βιώσιμη κατανάλωση.

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Κατά την αναπαραγωγή αυτής της πρακτικής, η ανάλυση των συλλεχθέντων δεδομένων ενδέχεται να απαιτεί τη χρήση αδειοδοτημένου λογισμικού, το οποίο θα μπορούσε να δημιουργήσει δυσκολίες λόγω της περιορισμένης προσβασιμότητας.
2. Η δραστηριότητα απαιτεί κάποια (τουλάχιστον ελάχιστη) χρηματοδότηση και ανθρώπινους πόρους.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Το πρόγραμμα Zeewaste4EU με ενδυνάμωσε προσωπικά, κάνοντάς με να προβληματιστώ σχετικά με τα καθημερινά μου απορρίμματα τροφίμων. Η πρόκληση των 7 ημερών, όπου έβγαζα φωτογραφίες το πιάτο μου, αποκάλυψε πόσα τρόφιμα σπαταλούσα. Αυτό με ώθησε να σκεφτώ τους λόγους για την σπατάλη τροφίμων και να βρω τρόπους για να την ελαχιστοποιήσω».

«Ένα από τα δυνατά σημεία αυτής της πρόκλησης ήταν η οργάνωση της νοοτροπίας μου ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις ανάγκες της κατανάλωσης τροφίμων, καλλιεργώντας ένα πάθος για την προετοιμασία και την κατανάλωση τροφίμων με τρόπο που ελαχιστοποιεί τη σπατάλη».

Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Η δραστηριότητα αυτή είχε ως στόχο να συγκεντρώσει μοναδικά δεδομένα σχετικά με τη δημιουργία αποβλήτων τροφίμων μεταξύ των νέων σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον, αποσκοπούσε στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τα απορρίμματα τροφίμων και, ιδανικά, στη συμβολή στη μείωση της εμφάνισής τους».

Case Study 2

Τίτλος	Άσκηση εξερεύνησης του δίκαιο εμπόριου
Χώρα διεξαγωγής	Εσθονία
Τύπος πρακτικής	Δραστηριότητα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Ηλικία συμμετεχόντων/- ουσών	15-17
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Διαδικτυακά
Σύνδεσμος	https://padlet.com/mailane84/iglane-kaubandus-c8fjmve0lfu9x59e

Οι κύριοι στόχοι αυτής της άσκησης είναι: (να εμπνεύσει και να ενθαρρύνει συγκεκριμένες δράσεις που συμβάλλουν στην υγιεινή διατροφή με δίκαιο εμπόριο και (3) να ευαισθητοποιήσει τους/τις μαθητές/-ριες σχετικά με τα ζητήματα του αθέμιτου εμπορίου, παρέχοντας εξηγήσεις και παρακινώντας εξηγήσεις και παρακινώντας τους μαθητές να επιλέξουν το δίκαιο εμπόριο.

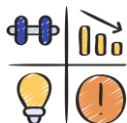
Δουλεύοντας σε ζευγάρια, οι μαθητές θα ξεκινήσουν ένα ταξίδι στα σούπερ μαρκετ για να εντοπίσουν προϊόντα δίκαιου εμπορίου. Οι εργασίες που τους ανατίθενται περιλαμβάνουν:

1. Απαθανάτιστε τη στιγμή: Τραβήξτε μια φωτογραφία του επιλεγμένου προϊόντος δίκαιου εμπορίου.
2. Εντοπίστε την προέλευση: προσδιορίστε τη χώρα κατασκευής του επιλεγμένου προϊόντος.
3. Αναζήτηση πιστοποίησης: αναζητήστε και εντοπίστε το σήμα πιστοποίησης δίκαιου εμπορίου στο προϊόν.
4. Μοιραστείτε τις γνώσεις σας: αναρτήστε τα ευρήματα στον τοίχο του Padlet.

Μέσα στην πλατφόρμα Padlet, κάθε ζεύγος καλείται να συμμετάσχει σε μια συζήτησης απαντώντας στην ερώτηση: «Γιατί πρέπει να προτιμά κανείς/καμία τα προϊόντα δίκαιου εμπορίου;»

Ένας από τους βασικούς δείκτες επιτυχίας αυτής της άσκησης είναι η ικανότητα των μαθητών να σκέφτονται κριτικά για το πως το δίκαιο εμπόριο επηρεάζει την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης. Επιπλέον, στοχεύει στην προσέλευση νέων ακροατηρίων και στην καλλιέργεια του ενδιαφέροντος για τα προϊόντα δίκαιου εμπορίου, οδηγώντας σε αλλαγή των προοπτικών των μαθητών/-ριών σχετικά με τις επιλογές υγιεινού τρόπου ζωής.

Ενσωματώνοντας την εξερεύνηση των προϊόντων δίκαιου εμπορίου με μια ευρύτερη συζήτησης για την αειφόρο ανάπτυξη και τον υγιεινό τρόπο ζωής, η άσκηση αυτή στοχεύει στην προώθηση του στοχαστικού προβληματισμού και την ενεργητικής δέσμευσης των μαθητών/-ριών.

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 2:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Η άσκηση αυξάνει αποτελεσματικά την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους στόχους του δίκαιου εμπορίου.
2. Η ισχυρή συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των σούπερ μάρκετ και των ΜΚΟ, ενισχύει τον αντίκτυπο και την εμβέλεια της άσκησης.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Οι μέθοδοι αξιολόγησης μπορεί να χρειάζονται βελτίωση για πιο ολοκληρωμένη αξιολόγηση.
2. Οι προκλήσεις στη διαδικασία εφαρμογής ενδέχεται να θέσουν εσωτερικά εμπόδια.
3. Η άσκηση μπορεί να συνεπάγεται οικονομικό κόστος, περιορίζοντας ενδεχομένως της επεκτασιμότητα της.

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Η άσκηση έχει τη δυνατότητα να προσελκύσει μαθητές/-ριες από άλλα σχολεία και να εμπλέξει γονείς, διευρύνοντας την εμβέλεια και τον αντίκτυπό της.
2. Η δυνατότητα αναπαραγωγής της άσκησης σε άλλες περιοχές ή χώρες προσφέρει την ευκαιρία να διαδοθούν τα θετικά αποτελέσματά της σε ευρύτερη κλίμακα.

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Διάφορα εξωτερικά εμπόδια όπως κανονιστικές ή υλικοτεχνικές προκλήσεις, ενδέχεται να επηρεάσουν την αποτελεσματική εφαρμογή της μελέτης περίπτωσης.
2. Μια πιθανή απειλή είναι το χαμηλό επίπεδο συμμετοχής και ενδιαφέροντος για την μελέτη περίπτωσης, που επηρεάζει τη συνολική επιτυχία της.
3. Η διαθεσιμότητα των προϊόντων δίκαιου εμπορίου στα σούπερ μάρκετ μπορεί να αποτελέσει απειλή, επηρεάζοντας τη σκοπιμότητα και τα αποτελέσματα της άσκησης.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Μου άρεσε η ερευνητική μέθοδος και οι πρακτικές δραστηριότητες της άσκησης δίκαιου εμπορίου».

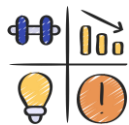
«Τώρα, όταν εντοπίζω το πράσινο και μπλε σήμα Fairtrade στο τοπικό παντοπωλείο ή στο αγαπημένο μου ηλεκτρονικό κατάστημα, μπορώ να ψωνίζω με σιγουριά, γνωρίζοντας ότι έχω θετικό αντίκτυπο στον κόσμο και ότι χρησιμοποιώ την αγοραστική μου δύναμη για να στηρίξω τους/τις αγρότες/-ισες και τους/τις εργαζόμενους/-ες που αξίζουν βιώσιμα μέσα διαβίωσης».

Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Δεδομένου ότι όλοι οι μαθητές/-ριες προετοιμάστηκαν για το πρακτικό μέρος και έφεραν συσκευασίες από το σπίτι για να τις μελετήσουν και να τις αναλύσουν, ήταν προφανές ότι το θέμα αυτό ήταν ενδιαφέρον και χρήσιμο γι' αυτούς. Οι μαθητές/-ριες ήταν σε θέση να εξηγήσουν στους γονείς τους τη σημασία της σήμανσης δίκαιου εμπορίου, ενισχύοντας έτσι τον θετικό αντίκτυπο αυτής της άσκησης.»

Μελέτη Περίπτωσης 3

Τίτλος	MasterChef
Χώρα διεξαγωγής	Ιταλία
Τύπος πρακτικής	Δραστηριότητα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Μη-τυπική εκπαίδευση
Ηλικία συμμετεχόντων/- ουσών	18-31
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Δια ζώσης
Σύνδεσμος	https://www.youtube.com/watch?v=FkLRg7eQJtE
<p>Οι συμμετέχοντες/-ουσες χωρίζονται σε ομάδες των 4 έως 5 ατόμων, σε κάθε μια από τις οποίες ανατίθεται ένας σταθμός μαγειρέματος εξοπλισμένος με τα απαραίτητα σκεύη και gadgets. Ο στόχος τους είναι να προετοιμάσουν ένα μενού, που περιλαμβάνει ένα ορεκτικό, ένα κύριο πιάτο και ένα επιδόρπιο. Τα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνουν το τελικό αποτέλεσμα, τη βιωσιμότητα, την ομαδική εργασία κ.λπ., με κάθε ομάδα να λαμβάνει βραβείο σε μια κατηγορία.</p> <p>Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα «κουτί μυστηρίου» που περιέχει διάφορα υλικά, από παραδοσιακά έως εξωτικά είδη, καθορίζοντας τη δυσκολία της δραστηριότητας. Μπορούν να επιλεγούν άγνωστα συστατικά για πρόσθετη πρόκληση.</p> <p>Οι ομάδες έχουν 10 λεπτά για να καταστρώσουν στρατηγική, αποφασίζοντας τι θα μαγειρέψουν με βάση τα υλικά που έχουν λάβει και τις προσφορές της αγοράς. «Αγοράζουν» προϊόντα από το «κατάστημα» σε τέσσερις γύρους.</p> <p>Cooking time begins, allowing groups two to three hours (project-dependent) to prepare their dishes. After the allotted time, groups present dishes to the 'jury' (comprising Kora staff members) for evaluation based on predefined categories. The jury aims to appreciate positive aspects rather than strict judgment, fostering collaboration and enjoyment.</p> <p>Winners are announced, and an award ceremony concludes the activity.</p>	

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 3:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Πρακτικότητα: Η μαγειρική είναι μια μέθοδος αποδεδειγμένα αποτελεσματική για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη βιωσιμότητα των τροφίμων.
2. Η προσέγγιση της ομαδικής ανάπτυξης προάγει τις στενές σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων.
3. Παρέχει κίνητρα για μια προσεκτική προσέγγιση στη μείωση της σπατάλης τροφίμων.
4. Ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα για τον επαναπροσδιορισμό των παραδοσιακών συνταγών.
5. Ο υπολογισμός του αποτυπώματος τροφίμων προωθεί την ανάπτυξη βιώσιμων συμπεριφορών.

6. Οι συμμετέχοντες/-ουσες αποκτούν νέες συνταγές και γνώσεις.
7. Προσαρμόζεται σε διαφορετικά προφίλ: Ο ανταγωνισμός ενθαρρύνει τη πρόληψη και την δέσμευση.
8. Οι στιγμές απολογισμού επιτρέπουν βαθύτερο προβληματισμό.
9. Με την επιλογή των συστατικών, οι διοργανωτές μπορούν να κατευθύνουν τη δραστηριότητα προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Πρέπει να προσδιοριστούν καλύτερες μέθοδοι υπολογισμού του αποτυπώματος.
2. Οι διοργανωτές πρέπει να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν όλα τα απαραίτητα εργαλεία και εξοπλισμό, κάτι που μπορεί να μην συμβαίνει πάντα.
3. Η προσέγγιση του ανταγωνισμού μπορεί να ασκήσει υπερβολική πίεση σε ορισμένους/-ες συμμετέχοντες/-ουσες.

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Η παιδαγωγική πρακτική βασισμένη στο παιχνίδι επιτρέπει στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες να μαθαίνουν διασκεδάζοντας.
2. Παρέχει νέες γνώσεις και ενθαρρύνει τον αναστοχασμό.
3. Μπορεί να αναπαραχθεί σε διαφορετικά πλαίσια και χώρες, με διαφορετικά προφίλ ομάδων (ηλικία, γνώσεις).

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Οι συμμετέχοντες/-ουσες που δεν έχουν δεξιότητες μαγειρικής μπορεί να το βρουν λιγότερο ελκυστικό.
2. Η έλλειψη γνώσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα των τροφίμων μπορεί να οδηγήσει σε ανεπιθύμητα αποτελέσματα.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Μου άρεσε πολύ η πρόκληση της δημιουργίας πιάτων από τυχαία υλικά. Η διαδικασία χάραξης στρατηγικής με την ομάδα και ο συντονισμός μας ήταν πραγματικά υπέροχη!»

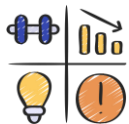
«Αυτό που μου άρεσε περισσότερο σε αυτή τη δραστηριότητα ήταν ο πρακτικός της χαρακτήρας, που περιλάμβανε σημαντική ποσότητα μαγειρέματος και έδινε μεγάλη σημασία στην διαδικασία».

Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Αυτή η δραστηριότητα είχε σταθερά καλές επιδόσεις κάθε φορά που την εφαρμόζαμε. Οι μαθητές/-ριες και οι συμμετέχοντες/-ουσες απολαμβάνουν ιδιαίτερα την ενασχόληση με τέτοιες πρακτικές δραστηριότητες, που συνδέονται άμεσα με έννοιες που συναντάμε καθημερινά, όπως η λήψη βιώσιμων επιλογών που σχετίζονται με τα τρόφιμα και η υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών. Συνήθως διασκεδάζουν με το μαγείρεμα και είναι υπερήφανοι όταν παρουσιάζουν τις δημιουργίες τους στις κριτικές επιτροπές.»

Μελέτη περίπτωσης 4

Τίτλος	RESPECT
Χώρα διεξαγωγής	Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Τουρκία, Λιθουανία, Αυστρία, Πορτογαλία
Τύπος πρακτικής	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Ηλικία συμμετεχόντων/-ουσών	12-14
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Υβριδική
Σύνδεσμος	
<p>Το RESPECT είναι ένα πρόγραμμα Erasmus+ που δημιουργήθηκε από το Πανεπιστήμιο του Gloucestershire (Ηνωμένο Βασίλειο) και στο οποίο συμμετέχουν σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα από την Ελλάδα, την Τουρκία, τη Λιθουανία, την Αυστρία και την Πορτογαλία. Στόχος του έργου είναι να ενισχύσει τις κοινωνικές και πολιτικές ικανότητες των παιδιών ηλικίας 12-14 ετών, βοηθώντας τα να κατανοήσουν καλύτερα τις συνέπειες των ατομικών και συλλογικών τους πράξεων για τους/τις ίδιους/ίδιες, τις τοπικές, εθνικές και διεθνείς κοινότητες τους. Επιπλέον, το έργο αποσκοπεί στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι ατομικές και συλλογικές συμπεριφορές επηρεάζουν τα περιβαλλοντικά ζητήματα, με τη συμμετοχή σε σαφώς ορατές συμπεριφορές, όπως η αγορά προϊόντων σε διαφορετικές συσκευασίες, και η αξιολόγηση πιο διακριτικών και αποτελεσματικών προϊόντων, όπως οι διαφορετικές συνθέσεις ινών των ρούχων και οι ρουτίνες πλύσης.</p> <p>Αυτό επιτυγχάνεται μέσω ενός εκπαιδευτικού παιχνιδιού πολλαπλών παικτών/-ριών στο οποίο ο παίκτης/-ρια συλλέγει πόντους, απαντώντας σε ερωτήσεις σχετικά με θέματα όπως οι διατροφικές συνήθειες, η εντατική παραγωγή κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων, η μονοκαλλιέργεια, η αστική γεωργία και η αυτό διαχείριση της παραγωγής, τα μηδενικά απόβλητα τροφίμων και άλλα θέματα που σχετίζονται με την εκάστοτε μόδα. Στη συνέχεια, ο παίκτης/-ρια εξαργυρώνει αυτούς τους πόντους αγοράζοντας κάρτες, όπου κάθε κάρτα αντιστοιχεί σε μια καταναλωτική επιλογή και έχει μια συγκεκριμένη βαθμολογία που σχετίζεται με τις οικονομικές, περιβαλλοντικές, και κοινωνικές επιπτώσεις αυτής της επιλογής. Στο τέλος, οι παίκτες/-ριες κατατάσσονται σε έναν πίνακα αποτελεσμάτων. Το παιχνίδι επιτρέπει πολλαπλές συνδέσεις με τα σχολικά προγράμματα σπουδών, ενισχύει τις ευκαιρίες μάθησης και αναπτύσσει τις γνώσεις των μαθητών/-ριών σχετικά με βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ζητήματα με οικονομικό, κοινωνικό και πράσινο κόστος.</p>	

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 4:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Συνεργασία πολλών χωρών.
2. Ενίσχυση των κοινωνικών και πολιτικών ικανοτήτων.
3. Διαδραστικό εκπαιδευτικό παιχνίδι.
4. Ενσωμάτωση στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών.
5. Προώθηση της βιώσιμης συμπεριφοράς.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Περιορισμένη εμβέλεια και επεκτασιμότητα.
2. Προκλήσεις στην εφαρμογή.
3. Περιορισμένος προϋπολογισμός που μπορεί να επηρεάσει τη βιωσιμότητα μετά το τέλος του έργου.
4. Περιορισμένοι πόροι για την κατάρτιση και την υποστήριξη των εκπαιδευτικών που θέλουν να εφαρμόσουν τα αποτελέσματα του έργου.

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Επέκταση της εμβέλειας.
2. Επέκταση σε ευρύτερα θέματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα.
3. Μακροπρόθεσμη αξιολόγηση των επιπτώσεων για να δούμε πως επηρέασε τους/τις μαθητές/-ριες.
4. Εμπλοκή και συμμετοχή σε κοινότητες πέραν του σχολείου.

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Βιωσιμότητα πέραν του έργου.
2. Τεχνική υποδομή και πρόσβαση.
3. Θα μπορούσε κάποια από τις απαριθμούμενες αδυναμίες να απειλήσει σοβαρά την εφαρμογή της Μελέτης Περίπτωσης στο μέλλον;

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Πριν από το πρόγραμμα RESPECT, γνώριζα ότι τρώω υγιεινά, αλλά δεν είχα κατανοήσει πλήρως πώς οι διατροφικές μου επιλογές θα μπορούσαν να επηρεάσουν το περιβάλλον και την κοινωνία. Το έργο μου άνοιξε τα μάτια σε αυτές τις συνδέσεις και με έκανε να συνειδητοποιήσω καλύτερα τη σημασία των βιώσιμων συστημάτων διατροφής. Τώρα, κάνω επιλογές που δεν είναι μόνο καλές για μένα αλλά και καλύτερες για τον πλανήτη.»

«Οι περισσότεροι/-ες από εμάς γνωρίζαμε ήδη για την υγιεινή διατροφή, αλλά δεν είχαμε ιδέα για τον αντίκτυπο του προγράμματος υγιεινής διατροφής στο περιβάλλον.»

Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Η πιο εμπνευσμένη πτυχή της υλοποίησης αυτού του σοβαρού παιχνιδιού πολλαπλών παικτών για θέματα όπως οι διατροφικές συνήθειες, η βιώσιμη γεωργία και η μόδα είναι η ευκαιρία που μου δόθηκε να εκπαιδεύσω, να ευαισθητοποιήσω, να οδηγήσω σε θετική αλλαγή συμπεριφοράς, να προωθήσω την κοινότητα και να ενδυναμώσω τα άτομα ώστε να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο σε κρίσιμα παγκόσμια ζητήματα.»

«Η πιο εμπνευσμένη πτυχή κατά την εφαρμογή αυτής της πρακτικής ήταν να παρακολουθήσω τη μεταμόρφωση των στάσεων και των συμπεριφορών των μαθητών/-ριών. Η παρατήρηση της δέσμευσης και του ενθουσιασμού τους καθώς μάθαιναν για τις βιώσιμες πρακτικές και συνειδητοποιούσαν τον πιθανό αντίκτυπο των επιλογών τους στο περιβάλλον και την κοινωνία ήταν πραγματικά εμπνευσμένη».

Μελέτη Περίπτωσης 5

Τίτλος	Boroume στο Σχολείο
Χώρα διεξαγωγής	Ελλάδα
Τύπος πρακτικής	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, μη τυπική
Ηλικία συμμετεχόντων/- ουσών	6-12
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Δια ζώσης
Σύνδεσμος	https://www.boroume.gr/en/programmata/programs-detail/boroume-at-school/
<p>Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκε ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των παιδιών σε διάφορες λεκτικές, διαδραστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Αυτό τους επιτρέπει να μάθουν με παιγνιώδη τρόπο και να εκφράσουν τις ιδέες τους σχετικά με τα απορρίμματα τροφίμων. Έχουν δημιουργηθεί δύο προγράμματα: ένα σύντομο (για 1-2 ώρες) και ένα πιο λεπτομερές (για 4-8 ώρες), προσαρμόσιμο στις ανάγκες κάθε σχολείου σε συνεννόηση με τους/τις εκπαιδευτικούς. Μέσα από διαδραστικές δραστηριότητες στην τάξη, τα παιδιά αποκτούν γνώσεις σχετικά με το ζήτημα της σπατάλης τροφίμων, τις αιτίες της και τα μέτρα για τη μείωσή της.</p>	

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 5:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Ένα καινοτόμο πρόγραμμα.
2. Ευαισθητοποίηση.
3. Στενή συνεργασία με διάφορους φορείς και εμπλοκή των τοπικών κοινοτήτων.
4. Χρήση μεθοδολογίας ενεργού συμμετοχής.
5. Εφαρμογή της προσέγγισης της μάθησης μέσω της πράξης για την ενίσχυση της κριτικής σκέψης, των αναλυτικών δεξιοτήτων και της δημιουργικότητας.
6. Ένα εμπνευσμένο πρόγραμμα αποτελεσματικό για την αλλαγή των αντιλήψεων και των συνηθειών των μαθητών/-ριών.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Η σύνδεση μεταξύ της ευαισθητοποίησης των ακτιβιστών πεδίου και των παιδαγωγικών πτυχών της.

2. Δυσκολία στην παρακολούθηση του αντίκτυπου των πρακτικών αυτών μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.
3. Δυσκολία στη διατήρηση του προγράμματος σε ένα μόνο σχολείο λόγω του παραδοσιακά άκαμπτου προγράμματος στα ελληνικά σχολεία (αν και τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί βελτιώσεις).

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών και των παραγωγών τροφίμων.
2. Δυνατότητα αναπαραγωγής σε άλλες περιοχές και εύκολη μεταφορά σε διαφορετικά εθνικά πλαίσια με μικρές προσαρμογές.
3. Επέκταση του προγράμματος στην ευρύτερη σχολική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων των οικογενειών και των φίλων.
4. Ενθάρρυνση της κριτικής σκέψης και της αλλαγής συνηθειών.

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Τα πολυάσχολα ωράρια και τα επίσημα προγράμματα σπουδών των ελληνικών σχολείων που δεν αφήνουν επαρκή χώρο για τέτοια προγράμματα.
2. Οι διαφορετικές συνήθειες που παρατηρούν οι μαθητές/-ριες μεταξύ σχολικού και οικιακού περιβάλλοντος.
3. Η διαδικασία αλλαγής συνηθειών είναι χρονοβόρα και μπορεί να χρειαστεί χρόνος για να παρατηρηθούν αποτελέσματα.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Στους/στις μαθητές/-ριες αρέσει πολύ ο διαδραστικός τρόπος προσέγγισής μας, το γεγονός ότι δεν τους δίνουμε έτοιμες λύσεις και απαντήσεις, αλλά προσπαθούμε να καταλήξουμε σε ένα συμπέρασμα μαζί τους, τους αρέσει πολύ ότι τους αντιλαμβανόμαστε ως φορείς αλλαγής και ελπίδας για ένα καλύτερο μέλλον και όχι ως απλά μικρά παιδιά, τους αρέσει πολύ ο διασκεδαστικός τρόπος που εξετάζουμε ένα θέμα όπως τα απορρίμματα τροφίμων, αλλά και το γεγονός ότι τα παίρνουμε πολύ σοβαρά, ενώ φροντίζουμε να διασκεδάσουμε σε όλη τη διαδρομή.

Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Παρατήρησα στους/στις μαθητές/-ριες μου, οι οποίοι/-ες είναι επίσης αποδέκτες/-ριες του προγράμματος **Βορούμε στο Σχολείο**, ότι η πιο εμπνευσμένη πτυχή του ήταν ότι διαπίστωσα ότι άρχισαν να αναρωτιούνται για το φαγητό τους και τα απορρίμματα τροφίμων τους.»

«Συνειδητοποίησα ότι είχε γίνει τρόπος ζωής για μένα. Όταν οι μαθητές/-ριες μου με είδαν να πετάω προσωπικά τα απορρίμματα της ανακύκλωσης στους κάδους ανακύκλωσης, προσφέρθηκαν αμέσως να κάνουν το ίδιο. Έτσι, θα πρόσθετα, ότι εμείς, ως εκπαιδευτικοί, που έχουμε λάβει την εκπαίδευση του προγράμματος **Βορούμε στο Σχολείο**, θα πρέπει αν ενσωματώσουμε τα στοιχεία της στη ρουτίνα μας και να εμπνεύσουμε τους/τις μαθητές/-ριες προς την κατεύθυνση της καλύτερης κατανόησης του ζητήματος των τροφικών αποβλήτων.»

Μελέτη Περίπτωσης 6

Τίτλος	SUSPLUS
Χώρα διεξαγωγής	Πολωνία, Δανία, Εσθονία, Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία
Τύπος πρακτικής	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Ηλικία συμμετεχόντων/- ουσών	Όχι συγκεκριμένη
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Υβριδική
Σύνδεσμος	http://susplus.eu/

Το έργο SUSPLUS διευκόλυνε τη συνεργασία μεταξύ οκτώ ευρωπαϊκών πανεπιστημίων για την ανάπτυξη, εφαρμογή και ευρεία διάδοση καινοτόμων εκπαιδευτικών υλικών και μεθόδων στα βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Η πρωτοβουλία αυτή είχε ως στόχο να εφοδιάσει τους/τις φοιτητές/-ριες με τις απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες για την υποστήριξη του τομέα και την ενίσχυση της αποσπολησιμότητάς τους. Το σύστημα βιολογικών τροφίμων παρουσιάστηκε ως μοντέλο για την αύξηση της συνολικής παραγωγής τροφίμων και την προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης. Οι ολοκληρωμένες γνώσεις σε διάφορους τομείς της ανάπτυξης βιώσιμων συστημάτων τροφίμων, που δεν καλύπτονται στα συνήθη πανεπιστημιακά προγράμματα, μοιράστηκαν με μια ευρεία κοινότητα φοιτητών/-ριών μέσω ιδιαίτερα καινοτόμων εκπαιδευτικών εργαλείων και μεθόδων. Οι μέθοδοι αυτές προσαρμόστηκαν ώστε να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των ευρωπαϊών εργοδοτών, εστιάζοντας στην ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών προσεγγίσεων που βελτιώνουν την ποιότητα της εκπαίδευσης και τη μελλοντική αποσπολησιμότητάς των φοιτητών/-ριών.

ΜΕΤΡΗΣΙΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:

- Οδηγός για τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων
- Ενότητα ηλεκτρονικής μάθησης «Αειφόρα διατροφικά συστήματα και δίαιτες»
- Εντατικό πρόγραμμα σπουδών «Βιώσιμα διατροφικά συστήματα και δίαιτες»
- Εκπαιδευτικό υλικό για το εντατικό πρόγραμμα σπουδών «Βιώσιμα διατροφικά συστήματα και δίαιτες»
- Πρόγραμμα μικρών ερευνητικών έργων SUSPLUS
- Διαλέξεις για τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων που παραδίδονται από μαθητές/-ριες σε σχολεία.

Ανάλυση: Η έννοια της ενσωμάτωσης ενός Αειφόρου Συστήματος Τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της Αειφόρου Διατροφής και του Βιολογικού Συστήματος Τροφίμων, στα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών των συνεργαζόμενων πανεπιστημίων.

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 6:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Διαφορετικές μορφές και μέθοδοι μεταφοράς γνώσεων.
2. Προσιτότητα τόσο για τις απομακρυσμένες όσο και για τις παραδοσιακές μορφές.
3. Παρουσίαση του περιεχομένου που συχνά υποστηρίζεται από παραδείγματα.
4. Υψηλής ποιότητας, διεθνείς, ολοκληρωμένες γνώσεις σε διάφορους τομείς της ανάπτυξης βιώσιμων συστημάτων τροφίμων.
5. Αξιοποίηση επιγραμμικών και ψηφιακών πόρων, καθιστώντας το έργο προσβάσιμο σε ευρύ κοινό.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Βαρετή, μη ελκυστική ιστοσελίδα.
2. Περιορισμένη υλοποίηση του έργου που συνδέεται με την περίοδο χρηματοδότησής του.
3. Απουσία εργαστηρίων και πρακτικών ασκήσεων.
4. Έλλειψη εργαλείων που αναπτύχθηκαν από το έργο για την εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών στη συνέχισή του.

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Το εκπαιδευτικό υλικό και τα εργαλεία που παρέχονται από το έργο SUSPLUS μπορούν εύκολα να αναπαραχθούν και να προσαρμοστούν σε διαφορετικά πλαίσια και ακροατήρια.
2. Επιτρέπει στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες να δημιουργήσουν μια εκπαιδευτική διαδικασία προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους.
3. Η προώθηση μιας προσέγγισης προσαρμοσμένης στις ατομικές ανάγκες ευθυγραμμίζεται με το προφίλ προσωπικότητας της γενιάς Z.
4. Οι εκστρατείες εκπαίδευσης και επικοινωνίας μπορούν να ενδυναμώσουν τα άτομα να κάνουν ενημερωμένες επιλογές και να συμμετέχουν ενεργά σε πρωτοβουλίες βιωσιμότητας. Η ενθάρρυνση των συμπράξεων μεταξύ ιδρυμάτων, όπως τα πανεπιστήμια, συγκεντρώνει διαφορετικές γνώσεις, πόρους και προοπτικές, οδηγώντας δυναμικά σε εξελίξεις στον τομέα της εκπαίδευσης στη διαχείριση τροφίμων.
5. Προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων μεταξύ των φοιτητών/-ριών και των μαθητών/-ριών.
6. Αύξηση της ευαισθητοποίησης και ενθάρρυνση αλλαγών συμπεριφοράς προς πιο βιώσιμες επιλογές τροφίμων.
7. Σαφής σχεδιασμός, συμμετοχή των ενδιαφερομένων, αποτελεσματική επικοινωνία και στρατηγική για τη διαχείριση αποτελεσμάτων του έργου με τρόπο υπεύθυνο, διαφανή και ευθυγραμμισμένο με τους στόχους που έχουν τεθεί.

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Η περιορισμένη χρηματοδότηση μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή.

2. Η αντίσταση των ενδιαφερομένων, είτε λόγω έλλειψης ευαισθητοποίησης είτε λόγω συμφερόντων, μπορεί να εμποδίσει την πρόοδο και να εμποδίσει την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών.
3. Οι εκπαιδευτικοί πόροι και τα εργαλεία μπορεί να μην επαρκούν για να ξεπεραστούν οι βαθιά ριζωμένες συνήθειες και τα πολιτιστικά πρότυπα που σχετίζονται με τις επιλογές τροφίμων.
4. Απαιτεί αλλαγή συμπεριφοράς, η οποία μπορεί να είναι δύσκολο να επιτευχθεί.
5. Η κακή διαχείριση των εκρών του έργου μπορεί να οδηγήσει σε άνιση πρόσβαση ή υποαξιοποίηση των πόρων από εκείνους που τους χρειάζονται περισσότερο.
6. Η ανάγκη δημιουργίας μηχανισμών ή υποδομών για την εφαρμογή των αποτελεσμάτων του έργου. Η δίκαιη και ισότιμη κατανομή μπορεί να είναι δύσκολο να επιτευχθεί.
7. Η ανάγκη συμμετοχής των εταίρων του έργου για την προετοιμασία αιτήσεων για χρηματοδότηση για τη συνέχιση του έργου.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Κατά την γνώμη μου, ένα από τα κύρια πλεονεκτήματα του προγράμματος είναι το γεγονός ότι χρησιμοποιεί πολλές διαφορετικές μορφές και τρόπους μεταφοράς της γνώσης. Αυτό επιτρέπει στους/στις συμμετέχοντες/-ουσες να δημιουργήσουν μια εκπαιδευτική διαδικασία προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους, να αφομοιώσουν καλύτερα τις γνώσεις και να τις εδραιώσουν και αργότερα. Ένα πρόσθετο πλεονέκτημα είναι η προσέγγιση τόσο των απομακρυσμένων όσο και των παραδοσιακών μορφών».

«Παρέχοντας στοχευμένες πληροφορίες και πόρους, το έργο μπορεί να με βοηθήσει να αναπτύξω γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με υγιεινές και βιώσιμες επιλογές τροφίμων. Το πρόγραμμα αυτό προσφέρει δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων, όπως εργαστήρια, εκπαιδευτικές συνεδρίες και συμμετοχή στην κοινότητα, για να ενδυναμώσει τα άτομα και τις κοινότητες να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές διατροφής. Προωθεί την ανάπτυξη πρακτικών διατροφικών δεξιοτήτων και βιώσιμων συστημάτων διατροφής».

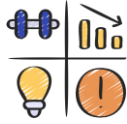
Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Το δυνατό σημείο αυτού του είδους της πρακτικής είναι η στενή συνεργασία με άλλους φορείς, η ανάπτυξη ενός μοντέλου δραστηριοτήτων που, ενταγμένες στο πρόγραμμα, παρέχουν διαφορετικές προοπτικές και ευρύτερη γνώση. Επίσης, ένα δυνατό σημείο αυτού του έργου είναι η χρήση διαδικτυακών και ψηφιακών πόρων που καθιστούν το έργο προσβάσιμο σε ένα ευρύ φάσμα ανθρώπων».

«Το θέμα είναι μια ενδιαφέρουσα πρόκληση – δεν έχω ακόμη κάποια συγκεκριμένη εμπειρία, αλλά προσπαθώ να μιλάω για την υγιεινή διατροφή και την προστασία του περιβάλλοντος με τους/τις νέους/νέες σε διάφορες περιστάσεις. Στην ιδιωτική μου ζωή ενδιαφέρομαι για την ποιότητα των τροφίμων, τουλάχιστον ορισμένα από τα προϊόντα που αγοράζω από γνωστές πηγές (απευθείας από τη φάρμα)».

Μελέτη Περίπτωσης 7

Τίτλος	Είσαι ότι τρως
Χώρα διεξαγωγής	Πολωνία
Τύπος πρακτικής	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
Ηλικία συμμετεχόντων/- ουσών	
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Υβριδικό
Σύνδεσμος	https://zpe.gov.pl/a/you-are-what-you-eat/DDbvSQbWh
<p>Το έργο, που χρηματοδοτείται από κονδύλια της ΕΕ και υλοποιείται από το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών, στοχεύει στην προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης τροφίμων μεταξύ των μαθητών/-ριών. Το πρόγραμμα αυτό υποστηρίζει το σύστημα παιδικής διατροφής μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Της προώθησης της βιώσιμης διατροφής • Της προώθησης τροφίμων καλύτερης ποιότητας και πιο υγιεινών. • Της διευκόλυνσης της πρόσβασης στη γνώση σχετικά με την υγιεινή διατροφή. • Διάδοση γνώσεων σχετικά με τα πολωνικά περιφερειακά και παραδοσιακά προϊόντα. • Προώθηση και τόνωση της χρήσης τροφίμων υψηλής ποιότητας. <p>Το έργο παρέχει διάφορες μορφές εκπαίδευσης για την απόκτηση γνώσεων σχετικά με τα υγιεινά τρόφιμα και τη σωστή διατροφή. Οι συμμετέχοντες/-ουσες θα μάθουν πως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συζητούν τους κανόνες της σωστής διατροφής και να τους εφαρμόζουν στην καθημερινή ζωή. • Να σχεδιάζουν ένα μενού για ολόκληρη την ημέρα, λαμβάνοντας υπόψη τις διατροφικές ανάγκες. • Να περιγράψουν τη σημασία των βιταμινών και των ανόργανων συστατικών για την ανθρώπινη υγεία. • Να χαρακτηρίζουν τις διατροφικές διαταραχές (παχυσαρκία και ανορεξία). • Φροντίζουν τα τρόφιμα για να αποφεύγεται η αλλοίωση και η απώλεια της θρεπτικής τους αξίας. <p>Το έργο περιλαμβάνει συνεργασία με σχολεία για την ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών διατροφής στο πρόγραμμα σπουδών τους. Συνεργάζεται επίσης με παραγωγούς τροφίμων, εμπόρους λιανικής πώλησης, ειδικούς σε θέματα υγείας και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για την προώθηση βιώσιμων συστημάτων τροφίμων. Η εκπαίδευση διεξάγεται μέσω διαλέξεων, εργαστηρίων, εκπαιδευτικού υλικού και διαγωνισμών.</p>	

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 7:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Έμφαση στην επίδραση της διατροφής στη συνολική υγεία, την ευημερία και την καλή λειτουργία του ανθρώπινου σώματος.
2. Ευκαιρίες για την ανάπτυξη βασικών ψηφιακών και κοινωνικών ικανοτήτων.
3. Φιλική προς τον/την χρήστη/-ρια παρουσίαση του περιεχομένου μέσω διαφόρων διαδραστικών επιλογών.
4. Εκπαιδευτικό υλικό σχεδιασμένο για διαφορετικές ομάδες-στόχους.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Η επίδραση των ψυχολογικών και συναισθηματικών παραγόντων στις διατροφικές συνήθειες παραβλέπεται.
2. Οι βασικές αρχές της υγιεινής διατροφής, ιδίως η προσοχή στην ποικιλία των γευμάτων, δεν αναλύονται λεπτομερώς.
3. Δεν δίνεται επαρκής προσοχή στη διατροφική αξία, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας πλήρων πρωτεϊνών, λιπών, υδατανθράκων, βιταμινών και μετάλλων.
4. Υπάρχει έλλειψη ελεύθερων συνδυασμών τροφίμων για την εξασφάλιση των ημερήσιων θρεπτικών απαιτήσεων.
5. Οι βασικές αρχές της υγιεινής διατροφής, ιδίως η προσοχή στην ποικιλία των γευμάτων, δεν περιγράφονται λεπτομερώς.
6. Δεν δίνεται επαρκής προσοχή στη διατροφική αξία, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας πλήρων πρωτεϊνών, λιπών, υδατανθράκων, βιταμινών και μετάλλων.
7. Υπάρχει έλλειψη ελεύθερων συνδυασμών τροφίμων για την εξασφάλιση των ημερήσιων θρεπτικών απαιτήσεων.

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Με την παροχή εκπαιδευτικών πόρων και εργαλείων, το έργο μπορεί να ευαισθητοποιήσει και να ενθαρρύνει αλλαγές συμπεριφοράς προς πιο βιώσιμες επιλογές τροφίμων.
2. Μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί και να προσαρμοστεί σε διαφορετικά πλαίσια και ακροατήρια.
3. Το δυναμικό αυτής της πρακτικής θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης, όπως η υλοποίηση διαφόρων εκδηλώσεων, διαδικτυακών σεμιναρίων ή εργαστηρίων.
4. Έχει μεγάλες δυνατότητες για τη διάδοση των αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις τρέχουσες διατροφικές τάσεις.
5. Μπορεί εύκολα να αναπαραχθεί και να προσαρμοστεί σε διαφορετικά πλαίσια και ακροατήρια.
6. Το δυναμικό αυτής της πρακτικής θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης, όπως η υλοποίηση διαφόρων εκδηλώσεων, διαδικτυακών σεμιναρίων ή εργαστηρίων.
7. Έχει μεγάλες δυνατότητες για τη διάδοση των αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις τρέχουσες διατροφικές τάσεις.

8. Παροχή διαδραστικών εικονογραφήσεων, δημιουργία ενός «πιάτου υγιεινής διατροφής» και οργάνωση δραστηριοτήτων εργαστηρίου σε ομάδες σύμφωνα με την αρχή «η πρακτική κάνει το τέλειο».

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Η χρηματοδότηση περιορίζεται στη διάρκεια του έργου.
2. Η προώθηση βιώσιμων πρακτικών κατανάλωσης και παραγωγής τροφίμων απαιτεί αλλαγή συμπεριφοράς, η οποία μπορεί να είναι δύσκολο να επιτευχθεί.
3. Οι εκπαιδευτικοί πόροι και τα εργαλεία του έργου ενδέχεται να μην επαρκούν για να ξεπεραστούν βαθιά ριζωμένες συνήθειες και πολιτισμικά πρότυπα που σχετίζονται με τις επιλογές τροφίμων.
4. Οι συζητήσεις σχετικά με τις επιλογές τροφίμων μπορεί μερικές φορές να είναι ευαίσθητες, καθώς μπορεί να διασταυρώνονται με πολιτιστικές, θρησκευτικές, ή προσωπικές πεποιθήσεις.
5. Το έργο θα πρέπει να διασφαλίζει ένα περιβάλλον με σεβασμό και χωρίς αποκλεισμούς, όπου εκτιμώνται οι διαφορετικές οπτικές γωνίες.
6. Η περίπλοκη σχέση μεταξύ της διατροφής, της υγείας και του περιβάλλοντος μπορεί να συγκλονίσει τους/τις μαθητές/-ριες, καθιστώντας δύσκολη την κατανόηση βασικών εννοιών.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Ένα από τα προγράμματα που μου αρέσουν περισσότερο στην πρακτική του προγράμματος είναι η εστίαση του στη δύναμη της διατροφής στη διαμόρφωση της συνολικής μας υγείας και ευεξίας. Μια υγιεινή διατροφή μπορεί να διαδραματίσει βασικό ρόλο στην πρόληψη χρόνιων ασθενειών όπως η παχυσαρκία, οι καρδιακές παθήσεις και ο διαβήτης. Η υιοθέτηση της προσέγγισης «Είσαι ότι τρως», μπορεί να οδηγήσει σε θετικές αλλαγές στον τρόπο ζωής, όπως η τακτική σωματική δραστηριότητα, η αναζήτηση διατροφικής εκπαίδευσης και η ανάπτυξη πιο υγιεινών διατροφικών συνηθειών. Αναγνωρίζοντας τα πλεονεκτήματα αυτής της πρακτικής, τα άτομα μπορούν να κάνουν συνειδητές επιλογές και να καλλιεργήσουν υγιεινές διατροφικές συνήθειες που μπορούν να επηρεάσουν θετικά τη ζωή τους».

«Τα πλεονεκτήματα αυτής της πρακτικής περιλαμβάνονται, πρώτα απ' όλα, την ευαισθητοποίηση των ανθρώπων σχετικά με τον αντίκτυπο της διατροφής στη σωστή λειτουργία του σώματος. Δείχνει πόσο σημαντική είναι τόσο η σωματική δραστηριότητα όσο και η υγιεινή, ισορροπημένη διατροφή στην καθημερινή ζωή κάθε ανθρώπου. Είναι σημαντικό να αναδείξει πώς η παραμέληση των βασικών αρχών της υγιεινής διατροφής μπορεί να συμβάλει σε σωματικές δυσλειτουργίες που μπορεί να εκδηλωθούν με την εμφάνιση των ολοένα και συχνότερων σημερινών ασθενειών του πολιτισμού, όπως η παχυσαρκία».

«Θα δώσω προσοχή στο να τρώω περισσότερα λαχανικά στη διατροφή μου».

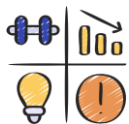
Από την οπτική γωνία των εκπαιδευτικών:

«Ένα ενδιαφέρον στάδιο του μαθήματος ήταν η ευκαιρία που δόθηκε στους/στις μαθητές/-ριες να διαβάσουν ένα απόσπασμα από το κείμενο «Σωστή διατροφή». Στη συνέχεια, ο υπεύθυνος του μαθήματος μπορεί να εμφανίσει διαδραστικές εικόνες, όπως το «Πιάτο υγιεινής διατροφής». Οι

εθελοντές εξηγούν τα θρεπτικά συστατικά που παρέχουν τα προϊόντα που υποδεικνύει ο εκπαιδευτικός, ενώ ταυτόχρονα συνειδητοποιούν τη σημασία των καθημερινών τους επιλογών για τη σωστή διατροφή.»

Μελέτη περίπτωσης 8

Τίτλος	Clean food – Slow Food
Χώρα διεξαγωγής	Ισλανδία
Τύπος πρακτικής	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
Τύπος εκπαίδευσης (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, μη τυπική)	Προσχολική Εκπαίδευση
Ηλικία συμμετεχόντων/- ουσών	2-6
Μορφή εκπαίδευσης (διαδικτυακή, δια ζώσης, υβριδική)	Δια ζώσης
Σύνδεσμος	https://www.adalthing.is/is/matarmenning#slowfood
<p>Ο κύριος στόχος του Slow Food είναι να εκπαιδεύσει τους/τις καταναλωτές σχετικά με την καλή, καθαρή και δίκαιη τροφή, που συχνά σημαίνει τοπική και μικρότερη παραγωγή. Το Slow Food δεν έχει ετικέτα στα προϊόντα στα καταστήματα, οπότε είναι δύσκολο να αναγνωριστεί το αργό φαγητό στα καταστήματα. Ο κύριος στόχος του Slow Food είναι να είναι βιώσιμο. Υπάρχουν 1 προϊόντα στην Κιβωτό της γεύσης, η οποία είναι ένας κατάλογος τροφίμων που πληρούν τις προϋποθέσεις για να είναι αργό το φαγητό.</p> <p>Το νηπιαγωγείο έχει ως στόχο να φτιάχνει φαγητό από το μηδέν και να χρησιμοποιεί τρόφιμα που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία, προ μαγειρεμένα για να διαρκέσουν περισσότερο τα συστατικά, να χρησιμοποιεί μόνο φρέσκα λαχανικά. Έχουν ως στόχο να αγοράζουν μόνο ισλανδικά προϊόντα/βιολογικά προϊόντα για τα γεύματα των παιδιών.</p> <p>Αυτές οι πρακτικές χρησιμοποιούνται για να τονίσουν στα παιδιά από πολύ μικρή ηλικία πόσο σημαντικά είναι τα καλά φρέσκα προϊόντα για αυτά και να τους δώσουν από νωρίς το μάθημα για το πόση διαφορά υπάρχει μεταξύ της αγοράς καλώς προϊόντων και της μαζικής παραγωγής φθηνότερων προϊόντων και να για να τρώνε τα παιδιά γενικότερα πιο υγιεινά, καθώς είναι ζωτικής σημασία για την ανάπτυξη τους.</p> <p>Παρακολουθούν ενεργά όλα τα παιδιά ώστε να λαμβάνουν τη σωστή ποσότητα από κάθε κατηγορία τροφίμων που απαιτείται για αυτά κάθε μέρα. Με τις προκλήσεις της Ισλανδία όπου πολλά προϊόντα εισάγονται λόγω των καιρικών συνθηκών που δεν ευνοούν τη βιολογική καλλιέργεια πολλών φρούτων και λαχανικών, εισάγουν μόνο βιολογικά προϊόντα.</p>	

ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 8:

Δυνατά σημεία (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Έμφαση στη βιώσιμη κατανάλωση.
2. Εύκολη αναπαραγωγή του παιδαγωγικού υλικού για την διατροφή.

3. Έμφαση στη σημασία της βιοποικιλότητας στην καθημερινή ζωή.
4. Καλύτερη διαχείριση των οικοσυστημάτων.
5. Στήριξη μικροκαλλιεργητών και των τοπικών παραγωγών τροφής.
6. Διεθνείς καλές πρακτικές που αποδεικνύουν την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής, κοινωνικής και οικονομικής βιωσιμότητας στις τοπικές κοινότητες.
7. Η πρώιμη παιδική παιδεία για υγιεινά τρόφιμα και η κατανόηση της σημασίας των τοπικών προϊόντων.

Αδυναμίες (εσωτερικοί παράγοντες):

1. Μικρή συμμετοχή.
2. Πρόσθετο κόστος τροφίμων για τους/τις καταναλωτές/-ριες.
3. Η αβεβαιότητα των εκπαιδευτικών

Ευκαιρίες (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών και των κατασκευαστών τροφίμων.
2. Επαναληψιμότητα σε άλλες περιοχές/χώρες.
3. Διατήρηση της διαφοροποίησης της αγοράς τόσο για τους μικρούς όσο και για τους μεγάλους παραγωγούς.

Απειλές (εξωτερικοί παράγοντες):

1. Χαμηλά επίπεδα συμμετοχής και ενδιαφέροντος για την μελέτη περίπτωσης.
2. Οικονομικές προκλήσεις της αγοράς.
3. Ανταγωνισμός από μεγαλύτερους οργανισμούς που σχετίζονται με τα τρόφιμα.

Ορισμένες ιδέες από τις συνεντεύξεις που διεξήχθησαν:

Από την οπτική γωνία των μαθητών/-ριών:

«Σκέφτομαι περισσότερο να τρώω κάτι που καλλιεργείται ή κατασκευάζεται στην τοπική περιοχή. Σκέφτομαι επίσης, τι είναι καλό για περιβάλλον.»

Από την οπτική γωνία άλλων ενδιαφερομένων

«Η δουλειά που γίνεται στο δίκτυο νεολαίας *Slow Food* είναι πολύ δημιουργική για τις νεότερες γενιές και εκεί βρίσκεται η ευκαιρία να τις εκπαιδύσουμε να προσεγγίσουμε τους νέους μελλοντικούς παραγωγούς και καταναλωτές τροφίμων.»

4. Συμπεράσματα

Η έκθεση περιλαμβάνει δύο βασικά στοιχεία:

Πρώτον, μια βάση δεδομένων με καλές πρακτικές που σχετίζονται με τον διατροφικό αλφαριθμητισμό και τα βιώσιμα διατροφικά συστήματα και έχουν συλλεχθεί σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και πέραν αυτών. Στόχος της είναι να παράσχει γνώσεις και έμπνευση για την ενίσχυση των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στην πολύπλοκη εκπαίδευση για τα διατροφικά συστήματα.

Δεύτερον, μια ακριβής περιγραφή των μελετών περίπτωσης που αναπτύχθηκαν με τη βοήθεια διεξαγομένων συνεντεύξεων από τις πιο υποσχόμενες και καινοτόμες καλές πρακτικές. Η ανάλυση SWOT που διενεργήθηκε για κάθε μελέτη περίπτωσης έχει στόχο να προσφέρει επισκόπηση και να βοηθήσει στην αξιολόγηση των δυνατοτήτων εφαρμογής της συγκεκριμένης πρακτικής σε διαφορετικά σχολεία, περιφέρειες και χώρες. Αναμένεται ότι αυτές οι μελέτες έχουν τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσουν την εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα των τροφίμων, λειτουργώντας ως βασικός μοχλός της πράσινης μετάβασης στα ευρωπαϊκά σχολεία και τη μη τυπική εκπαίδευση.

Η ανάλυση SWOT αποκαλύπτει ότι υπάρχουν περισσότερα δυνατά σημεία και ευκαιρίες στις αναλυθείσες μελέτες περίπτωσης, διευρύνοντας έτσι τις δυνατότητες μετατροπής των αδυναμιών ή απειλών σε δυνατά σημεία, ή ευκαιρίες. Εάν δεν μπορούν να μετατραπούν, θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση τους.

Τα πρωταρχικά δυνατά σημεία των υλοποιημένων μελετών περίπτωσης έγκεινται στην ικανότητα τους να ενισχύσουν τη διατροφική παιδεία μέσω της εφαρμογής διαφόρων πρακτικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων και τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων εν γένει. Οι πρακτικές αυτές συνέβαλαν σημαντικά στην αλλαγή της συμπεριφοράς των νέων στην καθημερινή τους ζωή, προωθώντας την υιοθέτηση βιώσιμων καταναλωτικών συνηθειών. Αλλά αξιοσημείωτα δυνατά σημεία και ευκαιρίες είναι η δυνατότητα αναπαραγωγής των πρακτικών, η αξιοποίηση τοπικών προϊόντων και η έμφαση στην βιοποικιλότητα.

Ωστόσο, υπάρχουν και αδυναμίες, όπως οι οικονομικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών περιορισμών, οι παραδοσιακές συμπεριφορές και η έλλειψη πόρων (συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων πόρων). Οι εντοπισμένες απειλές περιλαμβάνουν εξωτερικά εμπόδια, όπως κανονιστικές ή υλικοτεχνικές προκλήσεις, έλλειψη γνώσεων, ανεπαρκής τεχνική υποδομή και χαμηλή ευαισθητοποίηση. Σε πολλές περιπτώσεις, η υπέρβαση αυτών των προκλήσεων μπορεί να αποδειχθεί εμπόδιο στην επιτυχή εφαρμογή των μελετών περίπτωσης.

Οι συνεργατικές προσπάθειες μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων, η ενημερωμένη χάραξη πολιτικής και η αυξημένη ευαισθητοποίηση μπορούν να συμβάλουν σε ένα πιο ανθεκτικό και βιώσιμο μέλλον. Οι μελέτες περίπτωσης προσφέρουν πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις περιπλοκές της προώθησης βιώσιμων πρακτικών των συστημάτων τροφίμων, παρέχοντας μια βάση για περαιτέρω έρευνα και δράση στη συνεχή επιδίωξη μιας πιο περιβαλλοντικά συνειδητοποιημένης και υπεύθυνης κοινωνίας.

Παράρτημα 1: Λίστα συλλεγμένων καλών πρακτικών

Νούμερο	Χώρα	Όνομα καλής πρακτικής	Τύπος πρακτικής	Τύπος εκπαίδευσης	Σύνδεσμος
1	Εσθονία	CLIKIS-Network - climate-friendly school kitchens	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Σχολική (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://tartu.ee/et/uudised/tartu-koolid-ja-lasteaiad-ennetavad-toiduraiskamist
<p>Περιγραφή: Το έργο έδωσε τη δυνατότητα σε οκτώ νηπιαγωγεία και σχολεία της Εσθονίας να αξιολογήσουν και να βελτιώσουν τις λειτουργίες της κουζίνας τους, τα μενού, τις μεθόδους μαγειρέματος και τη διαχείριση των αποβλήτων. Η εστίαση του ήταν η προώθηση εναλλακτικών λύσεων φιλικών προς το περιβάλλον, η προώθηση βιώσιμων πρακτικών διατροφής και η διασφάλιση της παροχής υγιεινών, υψηλής ποιότητας και οικονομικά προσιτών γευμάτων.</p>					
2	Εσθονία	Zero food waste education of "Z" generation of European citizens (Zeewaste4EU)	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση	https://zeewaste4.eu/
<p>Περιγραφή: Στόχος του προγράμματος είναι να εμφυσήσει αλλαγή συμπεριφοράς σε νεαρά άτομα για την πρόληψη και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Η μέθοδος αυτό-αξιολόγησης περιλαμβάνει την παρακολούθηση και την αναφορά της συχνότητας σπατάλης τροφίμων για διάφορες ομάδες τροφίμων. Οι μαθητές/-ριες τηρούν ημερολόγιο αποβλήτων τροφίμων διάρκειας 7 ημερών, το οποίο καλύπτει όλα τα γεύματα. Ιδανικά, η έρευνα καλύπτει μια εβδομάδα, αλλά περιστασιακά διαλείμματα είναι αποδεκτά για ειδικές περιστάσεις. Μετά τη συμπλήρωση του ημερολογίου, οι μαθητές/-ριες το αποστέλλουν, μαζί με φωτογραφίες των γευμάτων (πριν και μετά), στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του συντονιστή της χώρας.</p>					
3	Εσθονία	Competition among Estonian schools to determine the least food-wasting school canteen	Σχολικός διαγωνισμός	Σχολική (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://www.facebook.com/tulevikukoolitoit/
<p>Περιγραφή: Για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, η "Daily", ο μεγαλύτερος πάροχος σχολικών γευμάτων στην Εσθονία, διοργανώνει διαγωνισμό μεταξύ σχεδόν 70 σχολικών κυλικείων για να βρει το λιγότερο σπάταλο. Ο διαγωνισμός διάρκειας μιας εβδομάδας περιλαμβάνει την παρακολούθηση και την καταγραφή την ημερήσιας ποσότητας αποκρυπτόμενων τροφίμων σε κάθε κυλικεία. Τα αποτελέσματα εμφανίζονται σε ένα δημόσιο διάγραμμα και κερδίζει το σχολείο με τα λιγότερα σπαταλημένα τρόφιμα ανά μαθητή/-ρια. Το 2022, το Γαλλικό Λύκειο του Τάλλιν κέρδισε, σπαταλώντας μόνο 6 γραμμάρια την ημέρα. Αυτή η παρακολούθηση της σπατάλης τροφίμων αποτελεί παράδοση τεσσάρων ετών στα κυλικεία των καθημερινών σχολείων.</p>					
4	Εσθονία	Children's summer camp in the farm	Καλοκαιρινό σχολείο	Μυ τυπική εκπαίδευση (πρωτοβάθμιας εκπαιδευτικής βαθμίδας)	https://www.rannarantso.com/!astelaagrid
<p>Περιγραφή: Το Ranna Rancho είναι ένα αγρόκτημα που βρίσκεται στη Δυτική Εσθονία και αποτελεί μια δεύτερη ευκαιρία για πολλά εγκαταλελειμμένα ζώα να αποκτήσουν μια νέα ζωή. Είτε έχουν χάσει τα σπίτια τους, είτε τους ανθρώπους τους, είτε είναι τραυματισμένα, αυτά τα ζώα έχουν βρει ένα ασφαλές μέρος και έχουν προσαρμοστεί καλά στη ζωή ως μια ενιαία οικογενειακή μονάδα. Η καλοκαιρινή κατασκήνωση στο αγρόκτημα, προσφέρει στα παιδιά την ευκαιρία να αποκτήσουν μια νέα οπτική για τη φύση, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας καλλιέργειας τροφίμων. Κατά τη διάρκεια της κατασκήνωσης, τα παιδιά ζουν μέσα στη φύση και ασχολούνται με απλές, παραδοσιακές δραστηριότητες στην ύπαιθρο. Ένα σημαντικό στοιχείο του προγράμματος περιλαμβάνει την εκμάθηση των φυτών, των ωφελειών τους και του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αξιοποιηθούν στην Παρασκευή τροφίμων. Επιπλέον, τα παιδιά μαθαίνουν να φροντίζουν διάφορα ζώα, να ιππεύουν άλογα, να δημιουργούν βασικές χειροτεχνίες κ.λπ.</p>					
5	Εσθονία	Campaign in schools: Let's cook together!	Καμπάνια ευαισθητοποίησης	Σχολική (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://www.sei.org/featured/okkamekoos/
<p>Περιγραφή: Για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα των περίπου 50 φορτίων φαγητού που δεν καταναλώνονται ετησίως στα σχολεία της Εσθονίας, η εκστρατεία «Μαγειρεύουμε μαζί!» είχε ως στόχο της ευαισθητοποίηση και τη βελτίωση της κατάστασης. Η εκστρατεία, που ξεκίνησε στις 17 Οκτωβρίου 2018 στο Γυμνάσιο Saue, συνεχίστηκε καθόλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Σε 14 σχολεία, οι κοινές συνεδρίες μαγειρικής επέτρεψαν στους μαθητές/-ριες να επαναχρησιμοποιήσουν τα τρόφιμα που περίσσεψαν υπό την καθοδήγηση σεφ, μαθαίνοντας για την ανακύκλωση τροφίμων. Πριν από αυτές τις συνεδρίες προηγήθηκαν συζητήσεις, οι οποίες κάλυπταν τις αιτίες και την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς, τα εναπομείναντα τρόφιμα στα</p>					

κυλίκεια ζυγίστηκαν για την ενημέρωση των στατιστικών στοιχείων για τα απορρίμματα. Το έργο δημιούργησε επίσης υλικό καθοδήγησης με τίτλο «Πρόληψη και μείωση της σπατάλης και της απώλειας τροφίμων στα σχολεία.					
6	Εσθονία	Valuing food! Sincerely, food!	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Μη τυπική	www.sincerelyfood.eu
Περιγραφή: Το έργο είχε τους ακόλουθους στόχους: (1) να ευαισθητοποιήσει τους/τις καταναλωτές για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στα νοικοκυριά, με την ανταλλαγή συμβουλών για τα τρόφιμα, την επεξήγηση των ετικετών τροφίμων που χρησιμοποιούνται στο εμπόριο, τη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού, τη διεξαγωγή θεματικών σεμιναρίων και την κατάρτιση ενηλίκων και την οργάνωση μαθημάτων σε σχολεία - (2) να επιστήσει την προσοχή του κοινού στις παγκόσμιες επιπτώσεις της σπατάλης τροφίμων και στη σημασία της μείωσής της, χρησιμοποιώντας τα δημόσια μέσα ενημέρωσης και εκστρατείες ενημέρωσης.					
7	Εσθονία	Ημέρα του νερού	Πρακτική άσκηση	Σχολική (δευτεροβάθμια)	Worksheet: https://www.globe.gov/documents/11865/920675f5-56c0-46a3-97b5-74f9953b2ae4
Περιγραφή: Η εργασία περιλαμβάνει τη συλλογή ενός δείγματος νερού από κάποιον κουβά για δοκιμή, την εμφιάλωση ενός δείγματος νερού για να το φέρετε πίσω στην τάξη για τον έλεγχο του pH, της αγωγιμότητας ή της αλατότητας, της αλκαλικότητας και των νιτρικών και τη συμπλήρωση του φύλλου εργασίας.					
8	Εσθονία	Move and Eat	Πρακτική άσκηση	Σχολική (δευτεροβάθμια)	https://tap.nutridata.ee/et/avalet
Περιγραφή: Εργασία σε ζευγάρια χρησιμοποιώντας την εφαρμογή NutriData για ομαδική εργασία. Οι στόχοι περιλαμβάνουν την ανάδειξη σημαντικών θεμάτων στην υγιεινή διατροφή και τις αθλητικές ασκήσεις, την έμπνευση συγκεκριμένων δράσεων για υγιεινή διατροφή και την εκμάθηση της χρήσης αριθμομηχανής θερμίδων, βηματόμετρου και εκτέλεσης ασκήσεων καύσης θερμίδων. Οι μαθητές/-ριες τηρούν ημερολόγιο διατροφής, αναλύουν τα γεύματα μετρώντας θερμίδες και παρακολουθούν την πρόοδο χρησιμοποιώντας την εφαρμογή. Το φύλλο εργασίας περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τα καθημερινά βήματα, τις θερμίδες που καίγονται στο μάθημα της γυμναστικής, την ημερήσια πρόσληψη νερού και την περιεκτικότητα των γευμάτων σε θερμίδες.					
9	Εσθονία	Fairtrade exercise	Πρακτική άσκηση	Σχολική (δευτεροβάθμια)	https://padlet.com/mailane84/iglane-kaubandus-c8fjmve0lfu9x59e
Περιγραφή: Σε ζευγάρια, οι μαθητές/-ριες στοχεύουν να αναδείξουν τη σημασία των προϊόντων Fairtrade, να εμπνεύσουν την υγιεινή διατροφή Fairtrade και να ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές/-ριες σε θέματα αθέμιτου εμπορίου. Στόχος τους είναι να βρουν προϊόντα Fairtrade στα σούπερ μάρκετ, περιλαμβάνοντας εργασίες όπως η λήψη φωτογραφίας, ο εντοπισμός της χώρας παραγωγής του προϊόντος, ο εντοπισμός της πινακίδας Fairtrade και η ανάρτηση στον τοίχο Padlet. Τα σχόλια στο Padlet θα πρέπει να απαντούν στην ερώτηση: "Γιατί προτιμάτε τα προϊόντα δίκαιου εμπορίου;"					
10	Εσθονία	Food e-substances	Πρακτική άσκηση	Σχολική (δευτεροβάθμια)	Moodle.ee
Περιγραφή: Εργασία σε ζευγάρια για τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τη σύνθεση των τροφίμων, την περιεκτικότητα σε θερμίδες και την παρουσία συστατικών "Ε" (e-substances) σε προϊόντα που αγοράζονται από το σχολείο, όπως γαλακτοκομικά προϊόντα, προϊόντα κρέατος, γλυκά, γλυκά κ.λπ. Χρησιμοποιώντας πληροφορίες για τις συσκευασίες των προϊόντων, συμπληρώνεται ένας πίνακας στην πλατφόρμα Moodle. Συμπεριλάβετε την ονομασία του προϊόντος, τη χώρα προέλευσης, τη σύνθεση και την ενεργειακή αξία. Ο στόχος είναι να αναδείξετε τη σημασία της σύνθεσης των τροφίμων, της περιεκτικότητας σε θερμίδες και των επιπτώσεων των "Ε"-συστατικών στην ανθρώπινη υγεία.					
11	Εσθονία	Εορτασμός της Διεθνούς Ημέρας Υγείας των Φυτών	Κουίζ	Σχολική (δευτεροβάθμια)	https://www.tartuloodusmaja.ee/qsm_quiz/quiz-growing-with-your-food-ii/
Περιγραφή: Συμμετοχή σε ένα κουίζ με στόχο την καλλιέργεια τροπικών φυτών και τον προβληματισμό για τις διαδικασίες καλλιέργειας και κατανάλωσης τροφής. Αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Κέντρο Αγροτικής Έρευνας και Γνώσης της Εσθονίας, οι ερωτήσεις του κουίζ δίνουν επίσης έμφαση στο θέμα της υγείας των φυτών. Η δραστηριότητα αυτή ευθυγραμμίζεται με τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Υγείας των Φυτών.					
12	Εσθονία	Μάθημα αναζήτησης	Πρακτική άσκηση	Σχολική (δευτεροβάθμια)	-
Περιγραφή: Παρακολούθηση ενός πρακτικού μαθήματος σε ζευγάρια για να μάθετε πώς να ετοιμάζετε μια ελληνική σαλάτα χρησιμοποιώντας φρέσκα λαχανικά. Οι στόχοι περιλαμβάνουν την απόκτηση δεξιοτήτων στην καταμέτρηση θερμίδων, τη σωστή					

<p>κοπή λαχανικών και τυριού φέτας, τη διάταξη του πιάτου και το σερβίρισμα. Δίνοντας έμφαση στην έννοια της παραγωγής μηδενικών αποβλήτων, αξιοποιήστε το κουτί κομποστοποίησης στην αυλή του σχολείου και τις συσκευασίες για τη γέμιση σακουλών ανακύκλωσης. Αξιολογήστε την παρασκευασμένη σαλάτα από τους μαθητές/-ριες και τους εκπαιδευτικούς μιας άλλης τάξης.</p>					
13	Ελλάδα	FoodTreasure	Εκπαιδευτικό έργο	Σχολική (πρωτοβάθμια)	https://incommon.gr/foodtreasure/
<p>Περιγραφή: Το FoodTreasure είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εξοικειώνει τη σχολική κοινότητα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας μέσω της μελέτης περίπτωσης της σπατάλης τροφίμων. Στόχος του είναι να καταστήσει τη μάθηση σχετικά με τα οργανικά απόβλητα ελκυστική και διαμορφωτική, ενθαρρύνοντας οικολογικές συμπεριφορές για όλη τη ζωή. Το έργο συνεργάζεται με εκπαιδευτικούς, σχολεία και μαθητές/-ριες, προωθώντας την κριτική σκέψη και την πρακτική περιβαλλοντική εκπαίδευση. Το έργο, συμπεριλαμβανομένων των σχολικών διαγωνισμών που εγκρίθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας για 3 χρόνια (και εγκρίθηκαν για το 2023), εμπλέκει εκπαιδευτικούς και παιδιά στη δημιουργία καινοτόμων έργων κυκλικής οικονομίας. Αυτοί οι διαγωνισμοί υποστηρίζουν τους εκπαιδευτικούς στο να εμπνεύσουν τους νέους να σκεφτούν κριτικά, να εργαστούν συνεργατικά και να εφαρμόσουν λύσεις μικρής κλίμακας, όπως εκδηλώσεις ανταλλαγής ρούχων, επαναχρησιμοποίηση επίπλων και δημιουργία εκπαιδευτικών βίντεο για την επαναχρησιμοποίηση υλικών.</p>					
14	Ελλάδα	Κλείστε τον κύκλο των τροφίμων	Τοπική πρωτοβουλία	Μη τυπική	https://incommon.gr/close-the-food-circle/
<p>Περιγραφή: Το έργο "Κλείστε τον κύκλο των τροφίμων" στο Δήμο Παπάγου - Χολαργού στοχεύει στο συν-σχεδιασμό εργαλείων για την αποτελεσματική ανακύκλωση των αποβλήτων τροφίμων. Η ενεργός συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων (δήμος, πολίτες, επιχειρήσεις) είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη σταδιακών αλλαγών στη στάση των πολιτών απέναντι στα απορρίμματα τροφίμων. Οι τρέχουσες πρακτικές διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων επικεντρώνονται στους βιομηχανικούς κανονισμούς και παραμελούν τα οργανικά υπολείμματα από τους πολίτες και τις μικρές επιχειρήσεις, παρά το γεγονός ότι η ατομική συμπεριφορά συμβάλλει σημαντικά στη συνολική επιβάρυνση. Με βάση τα στοιχεία του ΕΔΣΝΑ 2019, το 42,3% των αποβλήτων της Αττικής είναι οργανικά, με το 82% να είναι απόβλητα κουζίνας. Παρά τα σχεδόν 20 χρόνια λειτουργίας του υφιστάμενου συστήματος ανακύκλωσης, η συμμετοχή των πολιτών παραμένει ανεπαρκής. Το έργο επικεντρώνεται στην ενημέρωση και τη συμμετοχή της κοινότητας στη σωστή διαλογή και τη χρήση του καφέ κάδου, με στόχο την αλλαγή των αντιλήψεων για τα οργανικά απόβλητα και τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία.</p>					
15	Ελλάδα	Το Boroume στο σχολείο	Εκπαιδευτικό έργο/πρόγραμμα	Πρωτοβάθμια, μη τυπική	https://www.boroume.gr/en/programmata/programs-detail/boroume-at-school/
<p>Περιγραφή: Στόχος αυτού του προγράμματος είναι η ευαισθητοποίηση και η εμπέδωση αξιών για τη μείωση των απορριμμάτων τροφίμων, τον εθελοντισμό και την προσφορά μεταξύ των μαθητών. Προσέγγιση: Εκπαίδευση των παιδιών μέσω διαδραστικών δραστηριοτήτων στην τάξη σχετικά με τις αιτίες της σπατάλης τροφίμων και τους τρόπους μετριασμού της, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να φέρουν θετικές αλλαγές στα σπίτια τους. Επιλογές προγράμματος: (1) Σύντομο πρόγραμμα: (2) Αναλυτικό πρόγραμμα: Διάρκεια 4-8 ώρες. Προσαρμοστικότητα: Τα προγράμματα μπορούν να προσαρμοστούν στις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε σχολείου, σε συνεννόηση με τους εκπαιδευτικούς.</p>					
16	Ελλάδα	Αναγεννητική γεωργία Ελλάδα	Εκπαιδευτικό έργο/πρόγραμμα	Μη τυπική	http://regenerativefarminggreece.org
<p>Περιγραφή: Στόχος του προγράμματος είναι να επιτρέψει και να υποστηρίξει τη μετάβαση της ελληνικής γεωργίας σε αναγεννητικές πρακτικές μέσω της διάδοσης της γνώσης για την αγροδοασπονία. Αυτό περιλαμβάνει την αποκατάσταση της υγείας του εδάφους, των φυτών και των ζώων, την αναγέννηση των οικοσυστημάτων και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή. Αναγεννητικές πρακτικές: Εφαρμογή αποδεδειγμένων τεχνικών αναγεννητικής γεωργίας, όπως η αγροδοασπονία, ο έλεγχος των υδάτων, η ολιστική διαχείριση και ο σχεδιασμός της γης. Οι μέθοδοι αυτές έχουν αποδείξει την αποτελεσματικότητά τους σε παγκόσμιο επίπεδο, προσφέροντας οικολογικά και οικονομικά οφέλη βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Πιλοτικά αγροκτήματα: Μετατροπή έξι πιλοτικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που αντιπροσωπεύουν τα επικρατούντα γεωργικά μοντέλα στη Μεσόγειο, σε αναγεννητικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Δημοσίευση λεπτομερειών, σχεδίων και πλαισίων για την ανταλλαγή θεμελιωδών γνώσεων και τη στήριξη των γεωργών στη μετάβασή τους. Ευαισθητοποίηση και ενδυνάμωση: Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την αναγεννητική γεωργία και ενδυνάμωση των αγροτών σε όλη την Ελλάδα ώστε να μετατρέψουν τις δραστηριότητές τους σε αναγεννητικές.</p>					
17	Ελλάδα	Πώς να κάνετε κομποστοποίηση και χρήσιμες συμβουλές για τη	Εργαστήριο	Σχολική (πρωτοβάθμια)	https://foodwave.eu/activities/how-to-compost-and-useful-tips-to-reduce-food-waste/

		μείωση των αποβλήτων τροφίμων			
<p>Περιγραφή: Ο Δήμος μαζί με τον εταίρο Οργανισμό Γη θα διοργανώσει ημερίδα στο 1ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Σμύρνης για περισσότερους από 20 μαθητές/-ριες της τάξης Περιβάλλοντος. Το εργαστήριο θα επικεντρωθεί στην κομποστοποίηση και τα απορρίμματα τροφίμων. Ως χώρος διεξαγωγής επιλέγεται το σχολείο, γνωστό για την έντονη δέσμευσή του σε περιβαλλοντικά θέματα. Η συνάντηση θα ξεκινήσει με μια συζήτηση σχετικά με τα απορρίμματα τροφίμων, τις επιπτώσεις τους στην κλιματική αλλαγή και τις προσωπικές στρατηγικές για τη μείωσή τους. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν τα έργα του Food Wave. Προς το τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές/-ριες θα ξεκινήσουν τη διαδικασία κομποστοποίησης στον καθορισμένο χώρο κομποστοποίησης του σχολείου.</p>					
18	Καναδάς	Think&EatGreen@School	Σχολικά εργαστήρια και θερινά ινστιτούτα	Σχολική (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://thinkatgreen.ca/
<p>Περιγραφή: Το έργο έδωσε τη δυνατότητα σε μαθητές/-ριες, εκπαιδευτικούς και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να επηρεάσουν την παραγωγή και την προμήθεια τροφίμων. Στοχεύει σε τέσσερις βασικούς τομείς σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο σχολικής υγείας, χρησιμοποιώντας μια συστημική προσέγγιση: (1) έδωσε έμφαση σε δραστηριότητες όπως η δημιουργία λαχανοκήπων, η κομποστοποίηση και η περιβαλλοντικά υπεύθυνη διάθεση των τελικών προϊόντων- (2) εστίασε σε πτυχές όπως τα προγράμματα σχολικής διατροφής, οι μαγειρικές δεξιότητες, οι χώροι εστίασης και οι πρωτοβουλίες "από τη φάρμα στο σχολείο" για τοπικά φρέσκα τρόφιμα- (3) δημιούργησε και διέδωσε καινοτόμες μεθόδους μάθησης που ενσωματώνουν ολόκληρο τον κύκλο των συστημάτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της μεταποίησης, της μεταφοράς, της διανομής, της κατανάλωσης και της διάθεσης. Διερεύνησε τις επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον, δίνοντας έμφαση στην κομποστοποίηση και την ανακύκλωση- (4) διεξήγαγε έρευνα και ανέπτυξε πολιτικές και προγράμματα για την υποστήριξη πιο υγιεινών και πιο βιώσιμων συστημάτων τροφίμων στα σχολεία.</p>					
19	Τσεχία	Πραγματικά υγιές σχολείο	Εκπαιδευτικό έργο	Μη τυπική εκπαίδευση	https://www.skutecznezdravaskola.cz/
<p>Περιγραφή: Το Skutečně zdravá škola είναι μια πρωτοβουλία πολιτών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της βιωσιμότητας των σχολικών γευμάτων, την εκπαίδευση των παιδιών σχετικά με τα τρόφιμα και τη βελτίωση της συνολικής υγείας. Το πρόγραμμα προωθεί τις τοπικές οικονομίες, τη βιώσιμη γεωργία και τη διανομή τροφίμων.</p> <p>Βασικά σημεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το πλαίσιο θέτει στόχους και πρότυπα για τα επιμέρους σχολεία. • Κάθε σχολείο διατηρεί το δικό του δίκτυο. • Ένα σύστημα πιστοποίησης διασυνδέει τα συμμετέχοντα σχολεία. • Συμμετέχουν όλοι εντός και εκτός του σχολείου. • Επικεντρώνεται στην υγιεινή και περιβαλλοντικά συνειδητή διατροφή, στην προώθηση της ευαισθητοποίησης, στην ανάπτυξη των σχολείων και στους περιφερειακούς οικονομικούς κύκλους. <p>Επιτεύγματα: νικητής του βραβείου SozialMarie για την κοινωνική καινοτομία.</p>					
20	Ελλάδα	Έργο RESPECT	Εκπαιδευτικό έργο	Σχολική (δευτεροβάθμια)	-
<p>Περιγραφή: Στο πρόγραμμα RESPECT, ένα πρόγραμμα Erasmus+, συμμετέχουν σχολεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα από την Ελλάδα, την Τουρκία, τη Λιθουανία, την Αυστρία και την Πορτογαλία. Το έργο απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 12-14 ετών, με στόχο να ενισχύσει τις κοινωνικές και πολιτικές τους ικανότητες, προωθώντας την κατανόηση των συνεπειών των πράξεών τους σε ατομικό, συλλογικό, τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, διερευνά τον τρόπο με τον οποίο οι συμπεριφορές επηρεάζουν τα περιβαλλοντικά ζητήματα, καλύπτοντας ορατές επιλογές όπως οι αγορές και πιο λεπτές πτυχές όπως οι συνθέσεις ινών των ρούχων και οι ρουτίνες πλύσης.</p> <p>Βασικά στοιχεία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σοβαρό παιχνίδι πολλαπλών παικτών που επικεντρώνεται σε θέματα όπως οι διατροφικές συνήθειες, η παραγωγή κρέατος και γαλακτοκομικών προϊόντων, η μονοκαλλιέργεια, η αστική γεωργία, η αυτοπαραγωγή, η μηδενική σπατάλη τροφίμων και η μόδα. • Οι παίκτες συλλέγουν πόντους απαντώντας σε ερωτήσεις και τους εξαργυρώνουν σε κάρτες που αντιπροσωπεύουν καταναλωτικές επιλογές με συγκεκριμένες βαθμολογίες για οικονομικές, περιβαλλοντικές, ευημερίας και κοινωνικές επιπτώσεις. • Το παιχνίδι ολοκληρώνεται με την κατάταξη των παικτών σε έναν πίνακα αποτελεσμάτων. 					
21	Ελλάδα	BOROUME (ΜΠΟΡΟΥΜΕ)	Τοπική πρωτοβουλία	Μη τυπική	https://www.boroume.gr/en/

<p>Περιγραφή: Βορούμε, ένας ελληνικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός, επικεντρώνεται στη μείωση της σπατάλης τροφίμων και στην αντιμετώπιση του υποσιτισμού. Μέσω του προγράμματος "Διάσωση και Δωρεά Τροφίμων", συλλέγουν τα πλεονάζοντα τρόφιμα από δωρητές, όπως εστιατόρια και σούπερ μάρκετ, και τα διανέμουν σε όσους αντιμετωπίζουν επισιτιστική ανασφάλεια μέσω οργανισμών δημοσίου συμφέροντος. Η προσέγγιση αυτή όχι μόνο ανακουφίζει τις κοινωνικές προκλήσεις, αλλά μειώνει και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της σπατάλης τροφίμων.</p> <p>Βασικά προγράμματα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Καμία μερίδα φαγητού δεν χάνεται": Ενημερωτικό πρόγραμμα. • "Το Μπορούμε στο σχολείο": Μια εκπαιδευτική πρωτοβουλία. • "Βορούμε στο πεδίο": Πρόγραμμα διάσωσης της πλεονάζουσας γεωργικής παραγωγής. • "Μπορούμε στη Λαϊκή": Λαϊκή: Διάσωση προϊόντων από τις λαϊκές αγορές. • "Βορούμε στη γειτονιά": Μπουρμπουάρ: Ένα εθελοντικό πρόγραμμα ενημέρωσης για δυνητικούς δωρητές τροφίμων. 					
22	Ελλάδα	Κοινωνικές υπεραγορές	Τοπική πρωτοβουλία	NA	-
<p>Περιγραφή: Στην Ελλάδα, τα κοινωνικά σούπερ μάρκετ αντιμετωπίζουν τη σπατάλη τροφίμων και την ανασφάλεια παρέχοντας προσιτές και αξιοπρεπείς επιλογές αγορών σε άτομα και οικογένειες που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα. Συνεργάζονται με παραγωγούς, λιανοπωλητές και διανομείς για την απόκτηση πλεονασματικών ή σχεδόν ληγμένων προϊόντων, διασφαλίζοντας την ποιότητα και την ασφάλεια. Προσφέρονται σε μειωμένες τιμές, τα προϊόντα αυτά δίνουν τη δυνατότητα σε άτομα με περιορισμένους πόρους να έχουν πρόσβαση σε ποικίλα είδη. Τα κοινωνικά σούπερ μάρκετ μοιάζουν με τα κανονικά παντοπωλεία, απαιτώντας από τα άτομα να γίνουν μέλη με διαφορετικά κριτήρια επιλεξιμότητας. Πηγαίνουν πέρα από τα ψώνια, διοργανώνοντας εκδηλώσεις, εργαστήρια και προγράμματα όπως μαθήματα μαγειρικής, διατροφική εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση για την ενίσχυση της συνολικής ευημερίας. Βασίζόμενα σε συνεργασίες και εθελοντές, τα κοινωνικά σούπερ μάρκετ συμβάλλουν στη βιωσιμότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη στις κοινότητες που εξυπηρετούν.</p>					
23	Ελλάδα	Η Τράπεζα Τροφίμων της Ελλάδας	Τοπική πρωτοβουλία	NA	https://foodbank.gr/en/
<p>Περιγραφή: Η Τράπεζα Τροφίμων Ελλάδας, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός, καταπολεμά ενεργά τη σπατάλη τροφίμων και αντιμετωπίζει την επισιτιστική ανασφάλεια, συλλέγοντας τα πλεονάζοντα τρόφιμα και διανέμοντας τα σε όσους τα έχουν ανάγκη. Σε συνεργασία με διάφορες επιχειρήσεις τροφίμων, συλλέγουν προϊόντα που πλησιάζουν στη λήξη τους, με κατεστραμμένη συσκευασία ή πλεονάζοντα αποθέματα. Τα τρόφιμα που συλλέγονται υποβάλλονται σε αυστηρούς ποιοτικούς ελέγχους πριν από τη διανομή τους σε φιλανθρωπικές οργανώσεις. Οι συνεργασίες με κυβερνητικές υπηρεσίες, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και εθελοντές υποστηρίζουν τις δραστηριότητές τους και τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων και την ανασφάλεια. Διεξάγονται επίσης εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες που προωθούν βιώσιμες πρακτικές διατροφής. Βασισμένη σε εθελοντές, η οργάνωση έχει επεκτείνει την εμβέλεια και τις συνεργασίες της, συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση της σπατάλης τροφίμων, στην παροχή βοήθειας σε ευάλωτους πληθυσμούς και στην προώθηση της κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας.</p>					
24	Χώρες της ΕΕ	Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για τα οπωροκηπευτικά στα σχολεία (EU SFVS)	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια	https://www.euschoolfruit.nl/nl/schoolfruit.htm
<p>Περιγραφή: Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Σχολικών Φρούτων και Λαχανικών (EU SFVS) προωθεί την υγιεινή διατροφή των παιδιών σχολικής ηλικίας μέσω της δωρεάν διανομής φρούτων και λαχανικών. Χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ ή/και τις εθνικές κυβερνήσεις, τα συμμετέχοντα σχολεία προσφέρουν αυτά τα είδη κατά τη διάρκεια μιας καθορισμένης περιόδου, προωθώντας τη διατροφική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση. Με στόχους όπως η προώθηση της υγιεινής διατροφής και η αύξηση της κατανάλωσης, το πρόγραμμα έχει επηρεάσει θετικά τις διατροφικές συνήθειες και την κουλτούρα ευεξίας στα σχολεία. Κάθε χρόνο, συμμετέχουν περίπου 3.000 από τα 7.000 σχολεία, τονίζοντας τη σημασία της αγωγής υγείας και των τακτικών ημερών στα σχολεία με επίκεντρο τα φρούτα και τα λαχανικά.</p>					
25	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	Food for Life	Εκπαιδευτικό έργο	Όλα τα επίπεδα	https://www.foodforlife.org.uk/
<p>Περιγραφή: Το πρόγραμμα "Τρόφιμα για τη Ζωή" της Soil Association, που ξεκίνησε από το Ηνωμένο Βασίλειο και υιοθετήθηκε σε όλη την Ευρώπη, προωθεί υγιεινές και βιώσιμες επιλογές τροφίμων, προσφέροντας ολοκληρωμένη εκπαίδευση σχετικά με τη διατροφή, το μαγείρεμα, την προμήθεια και την αειφορία. Η πρωτοβουλία ενθαρρύνει τα ιδρύματα να δώσουν προτεραιότητα στην προμήθεια τοπικών και βιώσιμων τροφίμων, στηρίζοντας τους αγρότες και μειώνοντας τα χιλιόμετρα τροφίμων. Προωθώντας μια θετική διατροφική κουλτούρα, εμπλέκει κοινότητες, σχολεία και χώρους εργασίας μέσω λεσχών μαγειρικής, κήπων και επισκέψεων</p>					

σε αγροκτήματα. Το σύστημα πιστοποίησης του προγράμματος αναγνωρίζει και επιβραβεύει τα ιδρύματα που πληρούν τα κριτήρια για την ποιότητα των τροφίμων, τη βιωσιμότητα και την εκπαίδευση, προωθώντας τη συνεχή βελτίωση.					
26	Ισλανδία	Krakkar kokka	Εκπαιδευτικό έργο	Σχολική (πρωτοβάθμια)	https://matis.is/matis_projects/krakkar-kokka/
<p>Περιγραφή: Το έργο στοχεύει στην εκπαίδευση των παιδιών σχετικά με τις τοπικές διατροφικές παραδόσεις και τους πόρους μέσω διασκεδαστικών δραστηριοτήτων, συνδέοντάς τα με τους βιώσιμους στόχους του ΟΗΕ. Μια εκδρομή στη φύση ή σε εγκαταστάσεις παραγωγής περιλαμβάνει το μαγείρεμα με τοπικά υλικά, καλλιεργώντας την κατανόηση. Τα συμμετέχοντα σχολεία δημιουργούν εκπαιδευτικά βίντεο που παρουσιάζουν τα τοπία και τα συστατικά τους. Το έργο, αρχικά σε λίγα σχολεία, προβλέπει την επέκτασή του σε ολόκληρη την Ισλανδία, χαρτογραφώντας περιοχές σε κάθε περιοχή.</p>					
27	Ισλανδία	Καθαρά τρόφιμα - Slow Food	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Προσχολική	https://www.adalthing.is/is/matarmenning#slowfood
<p>Περιγραφή: Ο πρωταρχικός στόχος της Slow Food είναι να προωθήσει την ευαισθητοποίηση για καλό, καθαρό και δίκαιο φαγητό, δίνοντας έμφαση στην τοπική και μικρότερης κλίμακας παραγωγή. Η πρόκληση έγκειται στην απουσία συγκεκριμένων ετικετών στα προϊόντα των καταστημάτων. Η βιωσιμότητα αποτελεί βασική εστίαση, με 11 προϊόντα που αναφέρονται στην Κιβωτό της Γεύσης, τα οποία χαρακτηρίζονται ως αργό φαγητό. Σε αυτό το νηπιαγωγείο, η έμφαση δίνεται στην προετοιμασία του φαγητού από το μηδέν, χρησιμοποιώντας μη επεξεργασμένα και φρέσκα υλικά, δίνοντας προτεραιότητα σε ισλανδικά ή βιολογικά προϊόντα για τα γεύματα. Στόχος είναι να διδαχθούν τα παιδιά τη σημασία των φρέσκων, ποιοτικών προϊόντων και τη διαφορά τους από τα εναλλακτικά προϊόντα μαζικής παραγωγής. Ο παιδικός σταθμός παρακολουθεί ενεργά τη διατροφή των παιδιών, προσαρμοζόμενος σε προκλήσεις όπως οι καιρικές συνθήκες που επηρεάζουν τη βιολογική γεωργία στην Ισλανδία, οδηγώντας στην εισαγωγή βιολογικών προϊόντων.</p>					
28	Ισλανδία	Αειφορία στο νηπιαγωγείο	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Προσχολική	https://www.adalthing.is/is/matarmenning#valdefla
<p>Περιγραφή: Από το 2011, το νηπιαγωγείο Aðalþing έχει θέσει ως προτεραιότητα τη βιωσιμότητα στο πρόγραμμα σπουδών του, δίνοντας έμφαση σε αξίες όπως η ελευθερία, ο σεβασμός και η περιβαλλοντική συνείδηση. Η βιωσιμότητα διαπερνά όλες τις πτυχές της λειτουργίας του σχολείου, συμπεριλαμβανομένης της ενεργού συμμετοχής των παιδιών στη διαμόρφωση των πολιτικών του. Παρά τους καιρικούς περιορισμούς για την καλλιέργεια λαχανικών, το νηπιαγωγείο στοχεύει στην αυτάρκεια. Εφαρμόζουν ένα σύστημα ανακύκλωσης τριών τμημάτων με κάδους για οργανικά, ανακυκλώσιμα και μη ανακυκλώσιμα απόβλητα. Το νηπιαγωγείο είναι υπερήφανο που προσφέρει ποικίλες εμπειρίες που σέβονται τις παραδόσεις και το υπόβαθρο κάθε παιδιού, θεωρώντας το ως βασική αξία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p>					
29	Ισλανδία	Προχωρήστε στην αποτροπή των αποβλήτων	Εκπαιδευτικό έργο	Μη τυπική	https://samangegnsoun.is/mataroun/
<p>Περιγραφή: Το έργο αυτό απευθύνεται σε διάφορες ηλικιακές ομάδες, παρέχοντας εκπαιδευτικά εγχειρίδια για εκπαιδευτικούς και μαθητές/-ριες κατάλληλα για κοινωνικές σπουδές και μαθήματα μαγειρικής. Καλύπτοντας ανακυκλώσιμα αντικείμενα, ρούχα, τρόφιμα και ηλεκτρικές συσκευές, το έργο περιλαμβάνει προβολές διαφανειών και φυλλάδια με εκπαιδευτικό περιεχόμενο και πρακτικές ασκήσεις. Για τα απόβλητα τροφίμων, οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν τον υπολογισμό του βάρους των οικιακών αποβλήτων τροφίμων, των σχετικών εκπομπών CO₂, των τύπων απορριπτόμενων τροφίμων, των στρατηγικών πρόληψης και των προβληματισμών σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις. Το έργο ασχολείται επίσης με την οικονομική πτυχή, υπολογίζοντας το κόστος των αποβλήτων τροφίμων για τις οικογένειες και τα σούπερ μάρκετ.</p>					
30	Ισλανδία	Sólheimar	Επιχείρηση	Μη τυπική	https://www.solheimar.is/pages/nam-og-fraedsla
<p>Περιγραφή: Το Sólheimar, που ιδρύθηκε το 1930, είναι ένα ισλανδικό οικολογικό χωριό που προωθεί τη βιολογική γεωργία και την ένταξη ατόμων με ειδικές ανάγκες. Στόχος του είναι η ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία, παρέχοντας ικανοποιητικές θέσεις εργασίας. Από το 2006, το Sólheimar συνεργάζεται με τοπικά σχολεία, διδάσκοντας την αειφορία και τις περιβαλλοντικές αξίες. Το χωριό καλωσορίζει σχολεία σε εθνικό επίπεδο για εκπαιδευτικές εκδρομές, δίνοντας έμφαση στα οφέλη της βιολογικής γεωργίας. Οι επισκέπτες γίνονται μάρτυρες της καθημερινής ζωής ατόμων με ειδικές ανάγκες που συμμετέχουν σε κανονικές δραστηριότητες. Επιπλέον, το Sólheimar προσφέρει ξεναγήσεις και πωλεί προϊόντα που κατασκευάζονται από τους κατοίκους για να στηρίξει τις δραστηριότητές του.</p>					

31	Ισλανδία	Υγιές δημοτικό σχολείο	Εργαστήριο	Σχολική (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://thjorsarskoli.is/wp-content/uploads/2021/11/Heilsueflandi-grunnskoli-yfirferd-i-vetur.pdf
<p>Περιγραφή: Κατά το σχολικό έτος 2011-2012, η Þjorsarskóli αφιέρωσε μια θεματική εβδομάδα στην υγεία των παιδιών, με τη συνεργασία σχολικών υπαλλήλων, εκπαιδευτικών, μαθητών, γονέων και άλλων ενηλίκων. Οι θεματικές εβδομάδες κάλυπταν οκτώ τομείς: διατροφή, καθαρισμός δοντιών, σπίτι, ψυχική υγεία, τοπική κοινότητα, άσκηση, ασφάλεια και τρόπος ζωής. Για την εμπλοκή των μαθητών, το σχολείο ενσωμάτωσε ιδέες που προέκυψαν από το προσωπικό, χωρίς να επιβάλλει οδηγίες. Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας με θέμα τα τρόφιμα, οι μαθητές/-ριες παρακολούθησαν σύντομα εκπαιδευτικά βίντεο από την ισλανδική κυβέρνηση, συμμετείχαν σε ομαδικές ασκήσεις σχετικά με τον κύκλο της τροφής και δημιούργησαν μια οπτική αναπαράσταση που υπογράμμιζε κάθε διατροφική κατηγορία. Ο δάσκαλος εξήγησε τη σημασία της υγιεινής διατροφής και τον αντίκτυπό της στα δόντια, προωθώντας μια διαδραστική μαθησιακή εμπειρία.</p>					
32	Ιταλία	Εκπαιδευτικοί πόροι για το Slow Food Taste	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, μη τυπική εκπαίδευση	https://www.SlowFood.com/what-we-do/food-and-taste-education/taste-education-resources/
<p>Περιγραφή: Η Slow Food ιδρύθηκε το 1989 και είναι μια παγκόσμια οργάνωση με στόχο τη διατήρηση των τοπικών διατροφικών πολιτισμών, την αντιμετώπιση του γρήγορου ρυθμού ζωής και την προώθηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις επιπτώσεις των διατροφικών μας επιλογών. Με εκατομμύρια συμμετέχοντες σε 160 χώρες, το Slow Food υποστηρίζει την πρόσβαση σε καλό και καθαρό φαγητό, δίνοντας έμφαση στη διασύνδεση του φαγητού με τον πολιτισμό, την πολιτική, τη γεωργία και το περιβάλλον. Οι παρεχόμενοι εκπαιδευτικοί πόροι απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς και ηγέτες, προσφέροντας πρακτικές συμβουλές, δραστηριότητες και εργαλεία για τη διεξαγωγή εργαστηρίων σχετικά με τη γεύση, το φαγητό και τις κοινωνικές συζητήσεις σε σχολεία και μη τυπικά περιβάλλοντα. Οι πόροι περιλαμβάνουν το Εκπαιδευτικό Μανιφέστο της Slow Food, το Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης, την Πρόελευση της Γεύσης: A Taste Education Kit, και ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης για την υλοποίηση εργαστηρίων και την εμπλοκή των μαθητών.</p>					
33	Ιταλία	RECUP	Τοπική πρωτοβουλία	Μη τυπική	https://associazionerecup.org/
<p>Περιγραφή: Το RECUP στοχεύει στην καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, συνεργαζόμενο με αγορές και σούπερ μάρκετ για τη διάσωση προϊόντων που λήγουν ή είναι οπτικά ατελή, τα οποία οι εθελοντές μεταμορφώνουν και μοιράζονται στις τοπικές κοινότητες. Ως οργανισμός υπό την ηγεσία των νέων, η RECUP καλωσορίζει εθελοντές, ενώ επί του παρόντος δραστηριοποιείται στη Ρώμη και το Μιλάνο με σχέδια επέκτασης και σε άλλες ιταλικές πόλεις. Οι συμβουλές για την αναπαραγωγή των δράσεων της RECUP περιλαμβάνουν τη δημιουργία άμεσων επαφών με μικρότερα σούπερ μάρκετ, τη συνεργασία με τοπικές οργανώσεις που βοηθούν όσους έχουν ανάγκη και τη σύνδεση με τοπικούς επεξεργαστές τροφίμων. Η RECUP όχι μόνο πραγματοποιεί συνεχείς παραλαβές τροφίμων, αλλά και εργαστήρια με νέους για την επαναχρησιμοποίηση των απορριμμάτων τροφίμων, όπως η δημιουργία χρωμάτων ζωγραφικής από λαχανικά.</p>					
34	Ιταλία	ImMENSAMENTE	Εκπαιδευτικό έργο	Σχολική (πρωτοβάθμια)	https://immensamente.com/
<p>Περιγραφή: Το ImMENSAMENTE είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που επικεντρώνεται στην εκπαίδευση σε θέματα διατροφής για παιδιά (0-13 ετών) στα σχολεία της Ρώμης. Το έργο προωθεί την υπεύθυνη διατροφή, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική γεωργία και την πολυπολιτισμικότητα μέσω των τροφίμων. Εμπλέκει μαθητές/-ριες, εκπαιδευτικούς και οικογένειες με τη διανομή δωρεάν διδακτικού υλικού, τη διοργάνωση σχολικών συναντήσεων και τη διεξαγωγή εργαστηρίων μαγειρικής στα σχολικά κυλικεία. Στόχος είναι να προωθηθεί η παιγνιώδης κατανόηση της υγιεινής και βιώσιμης διατροφής, δίνοντας έμφαση στην υγιεινή, τις διατροφικές συνήθειες, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και τα μέτρα για τη μείωση των απορριμμάτων τροφίμων. Το έργο παρέχει τόσο έντυπα όσο και ψηφιακά διδακτικά πακέτα για την υποστήριξη των δια ζωής μαθημάτων και των μαθημάτων κατάρτισης των εκπαιδευτικών.</p>					
35	Ιταλία	Ecologia dell'Alimentazione	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Σχολική (πρωτοβάθμια)	https://cittadinanzattiva.umbria.it/ecologia-dell'alimentazione/
<p>Περιγραφή: Το "Ecologia dell'alimentazione" είναι ένα πρόγραμμα που προωθεί τις σωστές διατροφικές συνήθειες, τη βιωσιμότητα των τροφίμων και την ευημερία των νέων καταναλωτών. Το έργο περιλαμβάνει ενότητες μελέτης για τις τάξεις της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες καλύπτουν θέματα όπως η ανάγνωση των ετικετών τροφίμων, η μείωση των αποβλήτων συσκευασίας, η</p>					

<p>υποστήριξη της βραχείας αλυσίδας εφοδιασμού, οι πρακτικές κατά των απορριμμάτων, η υγιεινή διατροφή, η εθιμοτυπία στο τραπέζι και η οργάνωση του ψυγείου για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων. Μέσα από παιγνιώδη-διδακτικά εργαστήρια, το πρόγραμμα στοχεύει στην εμπέδωση αξιών αλληλεγγύης, ισότητας και περιβαλλοντικής ευθύνης, δίνοντας έμφαση στα τοπικά προϊόντα και καλλιεργώντας μια θετική στάση ζωής.</p>					
36	Ιταλία	Οι 4 καλύτερες δραστηριότητες μη τυπικής μάθησης της Kora που σχετίζονται με τα τρόφιμα	Πρακτική άσκηση	Μη τυπική	https://associazionekora.it/2023/05/12/non-formal-learning-and-food-activities/
<p>Περιγραφή: Associazione Kora έχει αναπτύξει προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης που εστιάζουν στη σχέση μεταξύ τροφίμων και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Αυτή η συλλογή αναδεικνύει τέσσερις δραστηριότητες που εκτιμώνται ιδιαίτερα για τους εργαζόμενους ή τους εκπαιδευτικούς των νέων. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν το "Μαγειρεύοντας με προϋπολογισμό" για την ομαδοποίηση και την αειφορία, το "Jeopardy" για την ανταλλαγή γνώσεων, το "Μαγειρεύοντας με αποφάγια" για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων και τη "Γευσιγνωσία ταχύτητας" για διαπολιτισμική μάθηση.</p>					
37	Ιταλία	Master-Chef	Πρακτική άσκηση	Μη τυπική	https://www.youtube.com/watch?v=FkLRg7eQJtE
<p>Περιγραφή: Οι συμμετέχοντες, σε ομάδες των 4 έως 6 ατόμων, προετοιμάζουν ένα μενού με ένα "κουτί μυστηρίου" με ποικίλα συστατικά. Η "αγορά" προσφέρει κοινά και μοναδικά προϊόντα για πρόσθετη πρόκληση. Μετά από μια 10λεπτη συνεδρία στρατηγικής, το μαγείρεμα αρχίζει, με διάρκεια 2 έως 3 ώρες (εξαρτάται από το πρόγραμμα). Η "κριτική επιτροπή" αξιολογεί θετικά τα πιάτα, ενώ οι νικητές ανακοινώνονται σε μια τελετή απονομής βραβείων.</p>					
38	Κύπρος	LIFE – FOODPRINT	Εκπαιδευτικό έργο	Μη τυπική	https://www.foodprintcy.eu/
<p>Περιγραφή: Το LIFE FOODPRINT, ένα έργο χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE, στοχεύει στην προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής τροφίμων. Προσφέρει ψηφιακούς και offline πόρους, όπως έναν υπολογιστή άνθρακα, διαδικτυακά σεμινάρια και εκπαιδευτικό υλικό. Σε συνεργασία με σχολεία, πανεπιστήμια, επιχειρήσεις και φορείς χάραξης πολιτικής, το έργο απευθύνεται σε διάφορες ομάδες, όπως επαγγελματίες, φοιτητές/-ριες, τοπικές αρχές, ΜΚΟ, φορείς χάραξης πολιτικής και το ευρύ κοινό. Το έργο περιλαμβάνει δράσεις προετοιμασίας, πυρήνα παρακολούθησης, επικοινωνίας και διαχείρισης του έργου, καλύπτοντας χαρτογράφηση, εργαστήρια, μέτρηση των επιπτώσεων και εκστρατείες ευαισθητοποίησης.</p>					
39	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ)	FOOD RECOVERY NETWORK	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	Μη τυπική	https://www.foodrecoverynetwork.org/
<p>Περιγραφή: Το Δίκτυο Ανάκτησης Τροφίμων (FRN), μια μη κερδοσκοπική οργάνωση με έδρα τις ΗΠΑ, με επικεφαλής φοιτητές, ασχολείται με τη σπατάλη τροφίμων και την ανασφάλεια στις πανεπιστημιούπολεις. Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες εστίασης, το FRN ανακτά τα πλεονάζοντα τρόφιμα, δωρίζοντάς τα σε τοπικές οργανώσεις που καταπολεμούν την πείνα. Το δίκτυο προσφέρει εκπαίδευση και πόρους για τη μείωση της σπατάλης και τη βιωσιμότητα. Οι δημόσιες συνεδρίες μάθησης που ονομάζονται συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης ενισχύουν τη διαφάνεια και τη συμμετοχικότητα. Λειτουργώντας σε 190 πανεπιστημιούπολεις σε 46 πολιτείες και την Ουάσινγκτον, το FRN έχει ανακτήσει 12,1 εκατομμύρια κιλά, αποτρέποντας 5353 μετρικούς τόνους εκπομπών CO₂. Το FRN συνεργάζεται με το The Farmlink Project, ανακτώντας και δωρίζοντας 3,1 εκατομμύρια λίβρες πλεονάζουσας τροφής. Η Ημέρα της Γης και η Ημέρα Σταματήστε την Απόρριψη Τροφίμων γιορτάζονται ενεργά με πρωτοβουλίες όπως οι Ώρες Ισχύος, προωθώντας τις συνδέσεις με τα αγροκτήματα και τις κοινότητες.</p>					
40	Περιφέρεια της Κολούμπια και ΗΠΑ	Από το αγρόκτημα στο σχολείο	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	NA	https://www.farmtoschool.org/
<p>Περιγραφή: Το πρόγραμμα "Αγρόκτημα στο σχολείο" συνδέει τα σχολεία με τους τοπικούς αγρότες, προωθώντας την προμήθεια φρέσκων, υγιεινών τροφίμων και υποστηρίζοντας την τοπική γεωργία. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργαστήρια, μαθήματα μαγειρικής και επισκέψεις σε αγροκτήματα, ενισχύοντας την κατανόηση των μαθητών για τις πηγές και την παραγωγή τροφίμων. Η ενθάρρυνση της τοπικής προμήθειας μειώνει το αποτύπωμα άνθρακα. Το National Farm to School Network, με πάνω από 15.000 μέλη, προασπίζεται πρωτοβουλίες που αφορούν το "από τη φάρμα στο σχολείο". Τα μέλη υποστηρίζουν υποστηρικτικές πολιτικές,</p>					

<p>προσφέρουν εθελοντική εργασία και λαμβάνουν ενημερωτικά δελτία. Ο ιστότοπος διαθέτει ένα διαδραστικό εργαλείο για τη δημιουργία παιχνιδιών με επίκεντρο τη διατροφή, προωθώντας την ευαισθητοποίηση και τις ενημερωμένες διατροφικές επιλογές των παιδιών.</p>					
41	ΗΠΑ	Το πρόγραμμα Food Literacy Project	Εκπαιδευτικό έργο	Μη τυπική	https://foodliteracyproject.org/
<p>Περιγραφή: Το έργο αυτό προωθεί βιώσιμες και υγιεινές διατροφικές επιλογές μέσω της γεωργικής εκπαίδευσης για τη νεολαία. Δίνοντας έμφαση στη βιωματική μάθηση, το έργο προσφέρει προγράμματα για την ηγεσία, την απασχόληση, την εμπλοκή στα κοινά και τη συμμετοχή στα κοινά. Οι δραστηριότητες καλύπτουν την εκπαίδευση από το αγρόκτημα στο σχολείο και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης, της ανατομίας σπόρων, των διατροφικών μιλιών, των τροφικών πλεγμάτων, των συμβουλών κηπουρικής, της ποιότητας του εδάφους και των μερών των φυτών. Διαθέσιμες στα αγγλικά και στα ισπανικά, αυτές οι ελκυστικές, διαδραστικές δραστηριότητες ενθαρρύνουν την κίνηση, ενώ παράλληλα προωθούν τις γνώσεις για τη βιώσιμη γεωργία και την υγιεινή διατροφή. Το πρόγραμμα συντονίζει επίσης μια λέσχη Field-to-Fork, ένα μετασχολικό πρόγραμμα 6-10 εβδομάδων για τις τάξεις 3-5, το οποίο επικεντρώνεται στην ολιστική ευεξία μέσω της κηπουρικής, της μαγειρικής και των πρακτικών διατροφικών δραστηριοτήτων, με αποκορύφωμα ένα κοινοτικό γεύμα.</p>					
42	Πολωνία, Γερμανία	Δίκτυο διατροφικής εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ευρωπαϊκής Nysa	Εκπαιδευτικό έργο	Όλοι οι τύποι εκπαίδευσης	https://www.netsus.net/home-346.html
<p>Περιγραφή: Το έργο διευκόλυνε τη συνεργασία μεταξύ οικονομικών και επιστημονικών εμπειρογνομώνων, με στόχο την ανταλλαγή γνώσεων, τη μεταφορά επιστημονικών γνώσεων και την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ διάφορων φορέων. Δημιούργησε ένα δίκτυο, διέυρνε την εκπαιδευτική προσφορά και ευαισθητοποίησε σχετικά με τη βιώσιμη διατροφή. Μια έρευνα μεταξύ των 11-16χρονων στην ευρωπαϊκή Nysa ενημέρωσε για την ανάπτυξη δίγλωσσου εκπαιδευτικού υλικού και μιας διαδικτυακής πλατφόρμας για τη βιώσιμη διατροφή. Δημιουργήθηκαν ο ερευνητικός και διδακτικός σταθμός στο Radomierz και μια διδακτική κουζίνα, που λειτουργούν ως κέντρα διατροφικής εκπαίδευσης. Σχεδιάζονται εργαστήρια για παιδιά και νέους σχετικά με την προετοιμασία υγιεινών γευμάτων. Το έργο εκπαιδευσε επίσης πρόσθετο διδακτικό προσωπικό για τη δημιουργία ενός μακροπρόθεσμου δικτύου εκπαιδευτών διατροφής που υποστηρίζει εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε παραμεθόριες περιοχές.</p>					
43	Πολωνία	ΕΙΣΑΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΤΡΩΣ	Εκπαιδευτικό έργο	Σχολική (Πρωτοβάθμια)	https://zpe.gov.pl/a/you-are-what-you-eat/DDbvSQbWh
<p>Περιγραφή: Το έργο αυτό προωθεί τη βιώσιμη κατανάλωση τροφίμων μεταξύ των μαθητών. Υποστηρίζει το σύστημα παιδικής διατροφής μέσω της προώθησης βιώσιμων, καλύτερης ποιότητας και πιο υγιεινών τροφίμων. Το έργο αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ευκολότερης πρόσβασης σε γνώσεις σχετικά με την υγιεινή διατροφή, στη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα πολωνικά περιφερειακά και παραδοσιακά προϊόντα και στην τόνωση της χρήσης τροφίμων υψηλής ποιότητας. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει τη συζήτηση των κανόνων σωστής διατροφής, τον προγραμματισμό των καθημερινών μενού, την κατανόηση της σημασίας των βιταμινών και των ανόργανων συστατικών, την αντιμετώπιση των διατροφικών διαταραχών και την έμφαση στη φροντίδα των τροφίμων για την αποφυγή της αλλοίωσης και της απώλειας της θρεπτικής τους αξίας. Το πρόγραμμα συνεργάζεται με σχολεία, παραγωγούς τροφίμων, εμπόρους λιανικής πώλησης, ειδικούς σε θέματα υγείας και υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, παρέχοντας εκπαίδευση μέσω διαλέξεων, εργαστηρίων, υλικού και διαγωνισμών.</p>					
44	Πολωνία	FoodScienceClass	Εκπαιδευτικό έργο	Σχολική (Πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://www.eitfood.eu/projects/foodscienceclass/project-resources
<p>Περιγραφή: Κατά τη διάρκεια του τριετούς προγράμματος, οι μαθητές/-ριες διερεύνησαν ανεξάρτητα τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες στην παραγωγή τροφίμων και τη διατροφή, καθοδηγούμενοι από καθηγητές και επιστήμονες τροφίμων. Θεωρήθηκαν ως ενεργοί πολίτες, συμβάλλοντας σε συζητήσεις για σχετικά επιστημονικά θέματα. Το FoodScienceClass προσφέρει δωρεάν, έτοιμο προς χρήση υλικό και σχέδια μαθήματος στα αγγλικά, ισπανικά, πολωνικά, ολλανδικά, φινλανδικά και εβραϊκά, κατάλληλο για ηλικίες 9-14 ετών. Τα θέματα περιλαμβάνουν την επεξεργασία, τα απόβλητα τροφίμων, την αξιοποίηση δεδομένων και την επικοινωνία της επιστήμης. Το EIT FoodScienceClass ενσωματώνει την επιστήμη και την τεχνολογία τροφίμων στις τάξεις, μετατρέποντας τους μαθητές/-ριες σε νέους ερευνητές τροφίμων, καλλιεργώντας μια γενιά ενδυναμωμένων πολιτών. Οι διαλέξεις καλύπτουν την παραγωγή τροφίμων, τη διατροφή, το μαγείρεμα και τη βιωσιμότητα, με έμφαση στην κριτική αξιολόγηση των πληροφοριών για τα τρόφιμα και την υγεία. Οι μαθητές/-ριες εξερευνούν τεχνικές παραγωγής τροφίμων και συστατικά, με</p>					

καθοδήγηση από ακαδημαϊκούς και εμπειρογνώμονες της βιομηχανίας. Επίσης, εκπαιδεύονται στην επικοινωνία της επιστήμης, αναλαμβάνοντας την ευθύνη να μοιραστούν τις γνώσεις τους στις κοινότητές τους.

45	Πολωνία	Το σχολείο δεν σπαταλάει	Εργαστήριο	Σχολική (Πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	https://sp404.edupage.org/a/projekt-edukacyjny-szkola-nie-marnuje
----	---------	--------------------------	------------	--	---

Περιγραφή: Η πρωτοβουλία "Το σχολείο δεν σπαταλά" εφαρμόστηκε σε 76 εκπαιδευτικά ιδρύματα στη Βαρσοβία, μαζί με μαθήματα "Το κλίμα στο πιάτο" και εργαστήρια "Το κλίμα στο πιρούνι". Η πρωτοβουλία αυτή, που ξεκίνησε το 2021 και αναπτύχθηκε από την πόλη σε συνεργασία με εξωτερικούς εταίρους, απευθύνεται σε μαθητές/-ριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των τάξεων 6-8. Με τη βοήθεια ενός εκπαιδευτή διατροφικής αγωγής και ενός εκπαιδευτικού, οι συμμετέχοντες συμμετέχουν σε μια σειρά πέντε εργαστηρίων για να επινοήσουν στρατηγικές για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στο σχολείο. Επιπλέον, συνεργάζονται σε εργαστήρια μαγειρικής, δημιουργώντας πιάτα από λαχανικά και φρούτα που μπορεί να μην έχουν ελκυστική εμφάνιση, αλλά εξακολουθούν να είναι θρεπτικά. Τα αποτελέσματα του έργου, συμπεριλαμβανομένων των βέλτιστων πρακτικών από τα συμμετέχοντα σχολεία, συγκεντρώνονται σε μια ολοκληρωμένη έκθεση.

46	Πολωνία	Έργο SUSPLUS	Εκπαιδευτικό έργο	Φοιτητές/-ριες, μαθητές/-ριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	http://susplus.eu/
----	---------	--------------	-------------------	---	---

Περιγραφή: Το έργο SUSPLUS προώθησε τη συνεργασία μεταξύ οκτώ ευρωπαϊκών πανεπιστημίων για τη δημιουργία και διάδοση καινοτόμων εκπαιδευτικών υλικών και μεθόδων στα βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Η πρωτοβουλία αυτή είχε ως στόχο να εφοδιάσει τους φοιτητές με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την υποστήριξη αυτού του κρίσιμου τομέα, ενισχύοντας τις προοπτικές απασχόλησής τους. Ένα μοντέλο που παρουσιάστηκε ήταν το σύστημα βιολογικών τροφίμων, δίνοντας έμφαση στην αύξηση της συνολικής παραγωγής τροφίμων και στη βιώσιμη κατανάλωση. Το έργο μετέφερε με επιτυχία υψηλής ποιότητας, διεθνείς γνώσεις στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης σε διάφορους τομείς των συστημάτων τροφίμων. Αναπτύχθηκαν καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις, προσαρμοσμένες στις προσδοκίες των ευρωπαϊκών εργοδοτών, οι οποίες εφαρμόστηκαν για την ενίσχυση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της μελλοντικής απασχολησιμότητας των φοιτητών.